

ناول

لسم ولسمشر

ليکوال: نورالله سلطان زوی

Ketabton.com

د کتاب ځانگړنې:

د کتاب نوم: **لسم ولسمشر/ناول**

ليکوال: نورالله سلطان زوی

د پښتې ډيزاين: صديق علمي

د چاپ شمېر: دوه زره ټوکه

د چاپ کال: ۱۳۹۸ هـ ش

چاپځای: وایگل چاپ/۰۷۸۲۹۸۹۶۹۶

کمپوز: حسیب الرحمن ساحل

ددې کتاب د هر ډول چاپ او خپرولو حقوق له لیکوال سره خوندي دي

لسم ولسمشر | ۳

ډالی

ټولو هغو وگړو ته چې ضمیرونه یې د واقعیتونو په لټه کې وي.

استاد نورالله سلطان زوی

سريزه

زموږ اتلان تل له مړينې وروسته ياديري، ښې بيلگې يې سيدجمال الدين افغان، غازي امان الله خان او ډاکټر نجيب الله دي.

هر څوک دا خبره کوي، راځئ د خپلو اتلاتو قدر د دوی په ژوندونې وکړو خو هيچا په دې برخه کې قدم پورته نه کړ. تل مو اتلان په سترې او ستومانه حالت کې يا دې ته اړ کېږي چې خپل وطن پرېږدي يا د پرديو په لمسون وژل کېږي.

دا راته لويه بې انصافي ښکاري چې په ژوندون يې په کابو ولو او سل کاله وروسته بيا پرې وياړو.

نو ما هم په همدې موخه د خپل اتل ولسمشر محمد اشرف غني په هکله د لسم ولسمشر تر سرليک لاندې يو ناول وليکلو.

په دې ناول کې مې د ولسمشر محمد اشرف غني هغه وطن پالنه را اخیستې دی چې زموږ راتلونکي نسلونه به زر کاله وروسته هم پرې وياړی. څرنگه چې ناول ډېر معلومات نه شي ځايولی نو زه هم پر څو کلي مسایلو پسې لاړ يم او له جزیاتو مې ډډه کړي.

نور تاسو او د ناول ترمنځ خندا نه جوړېږم دا تاسو او دا مو لسم ولسمشر.

استاد نورالله سلطان زوی

لسم ولسمشر | ۵

شونډې يې و خوځېدې، لاسونه يې لپه کړل، ښه ځنډ وروسته يې دواړه لاسونه په مخ کش کړل. جاينماز يې له گومنو (د جاينماز پيڅو) را ونيولو ټول يې کړ. په الماري کې يې کېښود. د چپ لاس په مړوند يې ساعت تاو کړ، ساعت ته يې سترگې ونيولې، له يوې شل دقيقې تيرې وې. په ديوال ځورند تصوير يې سترگې ولگېدې.

ورو ورو ورنژدې شو. ښه ډېر يې ورته وکتل.

خو تسلي يې و نه شوه.

تصوير يې راښکته کړ. له ځان سره وغړيده، ويې ويل:

- نن خو دې بيا په سترگو کې ارام نه ليدل کېږي!!

د څادر پيڅه يې د تصوير په ښښه تېره کړه، په ښښه نرۍ اوږدې

ليکې جوړې شوې، بيا يې په خپل ځای کې را ځورند کړ.

يوه شېبه غلې شو، په تصوير کې يې سترگې گڼلې وې، له خولې يې

اخ ووت:

- اخ زما خدايه! صبر راکړې، صبر!

په سترگو کې يې اوښکې ځليدلې يو سوړ اسويلی يې و يوست،

مخامخ يې ديوال ته ډډه و وهله، په فکرونو کې ډوب شو.

ښکلا د چای پتنوس را د ننه کړ. پتنوس يې په ځمکه کېښود، د پلار

په لوري يې پام شو، چې سترگې يې لکه غمي ځليږي.

د پلار تر څنگ کېښناستله، لاسونه يې ترې په گوتو کې ونيول، د

ټيکري په پيڅه يې د پلار اوښکې وچې کړې او په غلي غږ يې وويل:

پلاره!

- نن دې بيا دې تصوير ته اوښکې توښې کړې؟

- دا تصوير به دې ليونۍ كړي، ټول ويښتان يې درسپين كړل، لكه د عربو مسافري دې چې كړې وي!
الماس خپلې سترگې وټبرلې، ښكلا يې په سر ښكل كړه. ويې ويل:
- نه لورې دا تصوير زما د هيلو او خوبونو هېنداره ده!
دا طبيعي خبره ده، كله چې يو څوك خپلې هيلې او خوبونه د حقيقت په بڼه و ويني؛ نو كله تېر وخت ورياديري، كله راتلونكې او د دې دواړو وختونو تر منځ پرتله كولو پر مهال يې له سترگو اوښكې تويروي!
خو دا اوښكې كله د بيوسۍ شكل لري او كله كله د غرور بڼه هم خپلوي.

ښكلا د تصوير په لوري لاس سم كړ، ويې ويل:
- زه به همدا اوس دا تصوير له دې كوتې لري كړم، ترې خلاص به دې كړم.

له انگرېه به يې هم د باندې وباسم.
ښكلا له ځايه پورته كېدله، چې تصوير له ديواله لرې كړي او د باندې يې وباسي، خو الماس په مټ كې ونيوله، ورته ويې ويل:
نه نه لورې!
- دا څه كوي؟!

د دې تصوير ايستل زما د ساه ايستل دي!
دا منم چې په څرگنده مې ژړوي، خو د ژړا تر څنگ يو ډول سكون را كوي. د دې تصوير تر شا روښنايي وينم، خو په دې نه پوهيږم چې دا وړانگې له كومه ځايه راځلي دي!
ښكلا غلې ودريده او د پلار په سترگو كې يې سترگې ونيولې، زړه يې لوی كړ، له پلار يې وپوښتل:

نو په دې تصویر کې څه دي، چې هم دې ژروي او هم سکون درکوي؟

- زه خو چې ټوله ورځ هم ورته وگورم، کومه اغیزه نه راباندې کوي یوه کپړۍ ده! دوه سترگې او یو ډنگر وجود!
الماس مسکې شو، ښکلا ته نږدې شو بیا یې په سر ښکل کړه، خبرې یې پیل کړې:

لورې! په دې تصویر کې زه د یو ملت هیلې وینم!
د هغه کړیدلي ملت هیلې، چې د ځگړویو او کوکو له لاسه یې ټول کاینات شپه او ورځ ژپیري. کله چې د یو داسې ځوریدلي ملت هیلې وگورې چې مسکې مسکې کپړي او د غوریدو په حال کې وي؛ نو حتماً به هم سکون اخلې او هم به ژاړې!

زه په دې تصویر کې ډېر درد وینم.
- هغه درد چې زه یې وینم، که نړۍ یې هم وويني نو ټوله نړۍ به په ژړا شي کوکې به وکړي! کائنات به بې هوښه شي! ټوله نړۍ به ولرزوي.
ښکلا په تصویر کې سترگې ونيولې، خو نه یې پکې هیلې لیدلې شوې او نه یې په کې درد، نو ځکه یې نه سکون ورسره کولو او نه یې ورته ژړل.
ښکلا تصویر ته گوته ورسره کړه، وېې پوښتل:

نو دا څه ډول تصویر دی، چې تاسو په کې هر څه وینئ او زه په کې هیڅ؟!

الماس او زرغونې همدا یوه لور لرله، چې په دولسم ټولگي کې یې زده کړې کولې. الماس به تل خپلې لور ښکلا ته د هېواد تاریخي کیسې ویلې او دا سپارښتنه به یې ورته کوله، چې په راتلونکې کې باید د پلار په څېر یوه با جرئته مسلکي ښوونکې شي.

الماس يوه شېبه غلی شو، بيا يې د ښکلا پوښتنې ته داسې ځواب ورکړ:

لورې لومړی چای واچوه بيا به خبرې کوو.
ښکلا هم له ځايه پاڅېده پلار ته يې چای واچوه پياله او شريني دانې چې د گورې له ژيرو کنډوکو ډکه وه د پلار مخې ته کېښودل.
د شنه چای شمه په پياله کې ښکته او پورته کېدله.
الماس په پياله کې سترگې ونيولې بيا يې سترگې پورته کړې ښکلا ته يې وويل:

لورې! ته هم يوه پياله وڅښه.
ښکلا لا ناسته نه وه، چې الماس د پيالو پتنوس را کش کړ او ښکلا ته يې په بله پياله کې چای واچوه.
د پيالو له غاړو د چای تاوونه لکه ماران را پورته کېدل الماس خپلې خبرې پيل کړې:
لورې! په دې تصوير کې ډېرې خبرې دي. هغه متل مې را ياد شو چې وايي:

يو تصوير زر خبرې!
که ووايم: يو تصوير او يو راتلونکی! نو دا به هم سمه وي، خو زه يې رالندوم:

په دې تصوير کې چې تاسو څوک وينئ له نن څخه ۷۰ کاله وړاندې د لوگر ولايت د شاه جهان احمدزي په کور کې يې دې نړۍ ته سترگې وغړولې.
د کورنۍ غړي يې ډېر خوښ ؤ. له خدای ﷻ څخه يې شکر اداء کړ چې په داسې يو ښکلي ماشوم يې ونازول.

خوږ ؤ، ډېرې ښکلې سترگې يې درلودې، گرد مرد سپين لاسونو ته به يې د هر چا مينه راتله او د کورنۍ په ټولو غړو له حده زيات گران ؤ. مور او

پلار يې ښه پالنه کوله. ورځ په ورځ ښه کېده. څو کاله وروسته ښوونځي ته د تلو شو. د همدې ولايت په يوه ښوونځي کې يې په زده کړه پيل وکړ، له کوچنيتوبه يې له کاغذ او قلم سره مينه لرله. د کتابونو زرغون رنگه څرمنيزه بکسه به يې تر شا تړلې وه. په خپلو همزولو کې به له ورايه ښکاريده. په ډېر شوق او ذوق سره يې د ښوونځي دا خواږه وختونه تېرول، چې څه وخت وروسته يې د حبيبيې لېسې ته لار وموندله.

څو کاله وروسته يې د حبيبيې لېسې څخه د ۱۲ ټولگي د فراغت سند ترلاسه کړ.

د زده کړې او پوهې بې کچې مينې يې ارادې لا پياوړې کړې او غوښتل يې، چې زده کړه وکړي که هغه په هر ځای کې وي.

نو ځکه له دې وروسته د لوړو زده کړو د ترلاسه کولو په موخه د لبنان هېواد ته لاړو. د څو کالو هڅو او ستونزو گاللو وروسته په دې وتوانيده، چې د بيروت امريکايي پوهنتون کې د سياسي علومو په برخه کې د ليسانس او ماسټري سندونه ترلاسه کړي.

د ماسټري د ترلاسه کولو څخه وروسته بېرته د گران هېواد افغانستان په پاچه خاوره قدم کېښود. د کابل پوهنتون د ټولنيزو علومو په پوهنځي د وگړ پوهنې په برخه کې يې په تدريس پيل وکړ. په هغه وخت کې د کابل په پوهنتون کې تدريس د هر چا د وسې کار هم نه ؤ، يوه ځانگړې وړتيا به دې لرله، چې هلته د استاد په دنده گمارل شوی وای.

الماس په دوه گوتو کې د گورې کنډوکی را واخيست تر غاښونو يې لاندي کړ، د چای پياله يې پورته کړه غورپ يې ترې وکړ، د گورې کنډوکی داسې خوړين شو لکه په لوټه چې اوبه واچوې. د الماس له خولې هم د چای

تاوونه را ووتل او له پيالې هم تودې لوخړې پورته کېدلې، پيالہ يې په لاس کې نيولې وه او ښکلا ته يې وويل:

لورې له چای هم غورپ کوه!

دا ډېرې اوږدې کيسې دي.

زما پلار ته دې خدای ﷻ بښنه وکړي ډېر پرې گران وم. تل به يې راته د سقاو د وخت کيسې لوستلې.

دواړه به په يوه کمپله کې پټ ؤ، خو له ځان سره به مې ويل:

کاش مور مې هم راسره وای، ځکه د مور لمن خو جنت وي جنت!

له بده مرغه چې زه يتيم وم مور مې په پلار سپارلی وم.

پلار به مې هم زما د ذهن بوختولو په موخه هره شپه راته يوه يوه تاريخي کيسه لوستله. د مور په بيلتون کې له ځانه په ناخبره توگه يو تاريخ پوه شوم. اوس مې هم په ياد دی چې يو ماخوستن مې پلار لږ ناروغ ؤ او راته ويې ويل:

نن ناروغ يم ومې بښه کېسه نه شم ويلی.

ما هم ورسره ؤمنله. خو زه د کيسې له هنره نه وم خبر. تر ډېر وخته وينس وم په يو لټ او بل لټ به اوښتم؛ خو يو وخت ؤ چې سترگې مې خوب نيولې وې راوينس شوم.

پلار مې سهارنۍ چمتو کړې وه، هر چاته دې خدای ﷻ داسې پلار ورکړی، په گڼه مو له سهارنۍ ډېر خوند واخيست. پلار مې پوهنتون ته لاړ او زه ښوونځي ته.

پلار مې د ټولنيزو علومو په پوهنځي کې استاد ؤ او مور مې د يوې ليسې مديره وه چې هغې هم په ټولنيزو علومو کې خپلې زده کړې ترسره کړې وې.

پلار به مې ويل:

مور دې يوه ډېره مهربانه بڼه وه، په ښوونځي کې به يې په يتيمو ماشومانو ځانگړې پام کاوه؛ خو خبره نه وه چې خپل زوی هم يې مور په پريردي او د تل له پاره ورسره خدای په امانې کوي. زه هم له دوی اغيزمن شوم چې د تاريخ په څانگه کې مې خپلې زده کړې پيل کړې او اوس د تاريخ استاد يم.

ښکلا فکرونو په مخه کړه، په ذهن کې يې عجيب تصوير مجسم شو: اوه کلن ماشوم له خپل پلار سره په کمپله کې پټ وي او د پلار خبرو ته يې غوږ نيولی وي. هره خبره يې په ډېر پام سره اوري. بړنگې سترگې يې په تياره کې ځليږي. يو وخت وي چې په سترگو کې يې د غږيدا ځواک نه وي پاتې، ځلا يې ورو ورو کميږي او د پلار خبرو يې د خوب غېږې ته سپارلی وي.

پلار يې هم وپوهيږي چې ماشوم ویده شو پر بالښت يې سر ورسم کړي، کمپله پرې کش کړي. له خولې يې سوړ اسویلی ووځي، بيا ووايي:

مور هم لوی نعمت دی. نارينه هغه وخت پوهيږي، چې د يو ماشوم پالل ورغاړې شي، چې د ماشوم لويول څومره ستونزې لري.

په دې وخت کې د ښکلا له سترگو اوبنکې توښې شوې، ژر ژر يې د خپل سالو په پيڅه وچې کړې، د چای پيال له يې پورته کړه يو ښه غوړپ يې ترې وکړ او د پلار د پام اړولو له پاره يې وويل:

فکر کوم چې تاسو له دې تصوير سره د استادۍ رشته هم پالی؟

الماس مسکې شو او زياته يې کړه:

کاش چې زه هم داسې يو څوک وای!!

الماس بيا له چای غوړپ وکړ او خپلې خبرې يې وغځولې:

لورې! کوم، کوم نوبتونه به يې درته ووايم:

يو څه وخت وروسته د بورس له لارې د نيويارک کولمبيا پوهنتون ته لار وموندله، د ځوانۍ انرژي يې د پوهنتون په درسونو مصرف کړه او له ياد پوهنتون څخه يې په نړيوالو اړيکو کې د ماسټري بل سند ترلاسه کړ. شپه او ورځ يې په ځان يوه کړه او خپلو ټولگيوالو ته يې خپل افغاني غرور ښکاره کړ. الماس د چای پياله پورته کړه، ښکلا ته يې ورمير ور کور کړ، ورو يې وويل:

لورې! چای در څخه سوړ شو.

ښکلا سمدلاسه پيالې ته لاس ور وغځولو، پياله يې پورته کړه.

الماس په شونډو ژبه کش کړه، لمندې شونډې يې وښوريدلې، ويې ويل:

د وخت ضايع کېدل يې وجدان نه منل، د دوکتورا تر لاسه کولو ته يې پايڅې بله وهلې، د وگر پوهنې په برخه کې يې له همدې پوهنتون څخه د دوکتورا سند هم تر لاسه کړ. دغه دوره يې هم ډېره بريالۍ وه. په افغاني غرور يې خپلې وړتياوې نړۍ ته وښودې. وروسته د کاليفورنيا د برکلي پوهنتون ته د تدريس په موخه ځکه بلنه ورکړل شوه، چې د محصلۍ په دوره کې يې د ټولو استادانو پام خپل کړی ؤ. اته کاله يې په ياد پوهنتون کې تدريس وکړ او همدارنگه د امريکا جان هاپکنيز پوهنتون کې يې هم د استادۍ سپيڅلې دنده ترسره کړه.

ښکلا وروځې کش کړې، ويې ويل:

برکلي او جان هاپکنيز پوهنتونونه خو د نړۍ له غورو پوهنتونو گڼل کېږي.

الماس د هو په مانا سر وښوراوه. خپلې خبرې يې وغځولې:

همدارنگه نړيوال بانک کې د لوی پوه انسان په توگه يې دنده پيل کړه.

- د اقتصادي پروگرامونو د انساني اړخونو تحليل به يې کولو او مناسبې حل لارې به يې وړاندېزولې.

- تقريباً ۱۱ کاله يې په نړيوال بانک کې دنده ترسره کړه خپل کار يې په ختيځه اسيا کې د پروژو په طرحه کولو پيل او وروسته يې د نړيوال بانک له پاره سياسي ستراتيژي ترتيب کړه.

الماس د خبرو په منځ کې له ښکلا و پوښتل:
لورې څه فکر کوې چې په نړيوال بانک کې ۱۱ کاله کار کول لوی وياړ نه دی؟!

ښکلا وويل:

هو پلاره لوی وياړ دی او د هر چا کار هم نه دی!

الماس خپلې نيمگړې خبره را واخيسته:

- په همدې وخت کې د هېوادونو په هکله يې د نړيوال بانک ستراتيژي وکتله او اړين اصلاحات يې وړاندیز کړل.

ښکلا د خبرو په منځ کې وويل:

د افغاني غرور خبرې خو هر سړی کوي خو دې ته وايې افغان! په نړيوال بانک کې کار کول هم وړتيا غواړي!

الماس د يو اسويلي په بدرگه وويل:

هی لورې! تر اوسه خو مې ډېر لږ څه درته وويل، خبر نوره به هم وپوهيرې.

الماس خپلې خبرې بيا وغځولې:

- په نړۍ کې د ادارو او دولتي بنسټونو په هکله يې د يو لړ بنسټيزو اصلاحاتو وړاندیز وکړ.

- د روسیې د ډبرو سکارو پر پروگرامونو یې د خپلو وړاندیزونو د عملي کولو کار پیل کړ.

- په چین، هندوستان او روسیه کې یې د لویو پروژو اقتصادي اصلاحاتو د پلي کولو له پاره پنځه کاله اغیزمن کار وکړ.

بنکلا د خبرې په منځ کې را ولویده:

پلاره! نور خلک د خپل هېواد په جوړونه کې له هر چا گټه اخلي خو مور د خپل هېواد په ښکولو کې له هر چا مرسته غواړو!

الماس د یو سوړ اسویلي په بدرگه وویل:

بس د نورو او زموږ ترمنځ توپیر همدا دی!

الماس سر وښوراوه بیا یې نیمگړې خبره را واخیسته:

په ټولو کارونو کې یې ښې پایلې ولرلې، نو ځکه یې ټول نړیوال درناوی کوي او په هر پوهنتون کې یې استادان د یوې بیلگې په توگه محصلینو ته یادوي.

کله چې به یې د نورو هېوادونو په هکله خپل نظر وړاندې کاوه بیا یې د خپلو وړاندې شویو نظریاتو په عملي کولو کار پیلولو، نو د خپل هېواد بې وزله، نیستم او جگړه ځپلي هېوادوال سترگو کې ښخ ؤ او ویل به یې:

کاش زه په خپل هېواد کې داسې پروژې تطبیق کړم! دا زما لویه کمزوري ده، چې خپل هېواد ته مې څه نه دي کړي.

آیا پر ما مې هېواد حق نه لري؟

آیا د هغو کورنیو غربت وزغمم، چې ماشومان یې هره شپه نهار ویده

کېږي؟!

تل به یې ځان ملامتولو او له لوی خدای ﷻ څخه به یې غوښتنه کوله:

یا الله! داسې یو فرصت په لاس را کړې چې د خپلو هېوادوالو په ټپونو

پټی کیردم. شپه او ورځ کار وکړم، چې خپل هېواد وال له غربت وژغورم.

الماس تصویر ته گوته ور سمه کړه وپي ويل:
له ماشومتوبه يې له زده کړې سره مينه وه. د هر موقف تر څنگ يې
زده کړې کړې دي.

په نړيوال بانک کې د کار پر مهال ئې د هاروارډ - اينسيډ او سټنفورډ
تجارتې پوهنتونونو له خوا د مشرتابه (رهبريت) تر عنوان لاندې جوړ شوي
روزنيز پروگرامونه وڅارل.

- د اتم ولسمشر د واکمني راپرځېدلو وروسته يې بيا د افغانستان په
خاوره قدم کېښود. زړه يې بل ډول خوښي کوله او ويل يې:

نن د دې وجود انرژي د پلرونو او نيکونو ټاټوبي کې په مصرف رسوم.
بنکلا د پلار خبرې پرې کړې:

خود به خوښ ؤ، چې د کلونو کلونو ارمان يې پوره کېده.

الماس غاړه تازه کړه، وپي ويل:

سمدلاسه لاس په کار شو. د لخصر ابراهيمي د لوی سلاکار په توگه
يې په کار پيل وکړ.

- د بن د پروسې په عملي کولو يې هم کار پيل کړ او په لنډ مهاله اداره
کې يې د اداري مشر سلاکار په توگه دنده ترسره کړه. لومړنی کس ؤ چې
خپلې تجربې يې د خپلو خلکو د خدمت له پاره په کار واچولې.

په نړۍ کې يې په ډېرو لوړو بستونو کار کړی، خو د يو افغاني او انساني
احساس له مخې يې دا هر څه پرېښودل. په دوه زره يو زکال د سيپټمبر د
يولسمې پېښې څخه وروسته په نړيوال بانک کې له دندې څخه استعفا لیک
وړاندې کړ.

د نهم ولسمشر د واکمنۍ پر مهال د ماليې وزير په توگه وټاکل شو، چې په دې برخه کې يې خورا ډېر د پام وړ بدلونونه راوستل او په سيمه کې تر ټولو غوره محاسب په نوم ياد شو!

د ماليې په برخه کې يې د بنسټيزو اصلاحاتو او نوښتونو سره د هېواد د مالي سياست، شفافيت او حساب ورکونې پروسه يې عملاً رامنځ ته کړه. - په دې وټواننده چې په درې اونیو کې د دولت عوايد مرکزي کړي. - نوي بانکي نوټونه يې چاپ کړل او بازار ته يې وړاندې کړل. د يوې ښې سيکې خاوندان يې کړو؛ خو مور اوس هم په مختلفو ولايتونو کې په مختلفو پرديو سيکو پير او پلور کوو.

ښکلا له جيب څخه د افغانیو سلگون نوټ را ويوست. نوټ يې خلاص کړ. په نوټ کې يې د يوه جماعت په تصوير سترگې ښخې شوې. په تصوير کې يې سترگې ونيولې. يوه شيبه غلې وه بيا يې سترگې پورته کړې وې ويل:

څومره سپيڅلې عقیده لري! د ځينو هېوادونو په سيکه کې به تک شين خريلي مخ رډې سترگې درته نيولې وي! ليکن زموږ په سيکه کې د خداى ﷻ کور ښکاري.

الماس هم په نوټ کې سترگې ونيولې، يوه شيبه غلې ؤ. ناڅاپه يې وويل:

خو مور په همغه سيکه پير او پلور کوو. په خپله سيکه شرميرو!

ښکلا نوټ ټول کړ بيا يې ښکل کړ، ويې ويل:

پلاره اورم!

الماس په خپلو پاتو خبرو پيل وکړ:

خزانه کمپيوټرايز او د خزاني له پاره يې واحد سيستم دود کړ.

- له بودېجوي کمښت پرته مالي پاليسي تصويب او پلې شوه. بودېجه د بنسټيزو او عمده وسايلو په توگه وپيژندل شوه، د گمرکاتو او تعرفې سيستم اصلاح شو.

د ښه شفافيت له پاره يې خلکو، کابينې او نړيوالو مرستندويانو ته د راپور او حساب ورکولو ميکانيزم رامنځ ته کړ. د ماليې په وزارت کې د فساد د مخنيوي په موخه يې عملي سيستمونه وضع کړل.

- په اختلاس او درغليو ککړ خلک يې له دندو گوښه او د هغه مهال د ملي اردو د سرتېرو تنخواوې يې د سمو او موثقي ليستونو تر برابرولو پورې وځنډولې؛ ځکه چې په ليستونو کې ډېر خيالي سرتېري لېدل کېدل. ښکلا د خيالي سرتېرو نوم نه و اوريدلی، ځکه يې وپوښتل: خيالي سرتېري!؟

الماس د ښکلا پوښتنه داسې ځواب کړه: خيالي سرتېري په دې معنی چې سرتېري نه وي، ليکن معاش يې اخیستل کېږي. هر زور واکي ليستونه جوړ وي. ښکلا له حيرانتيا غلې وه، هيڅ يې ونه ويل. الماس خپله خبره را واخيسته:

د هغه وخت د دولت له خوا د ښه ماموريت د ترسره کولو په بدل کې تر ټولو اعلى ايوارډ او د سيد جمال الدين افغان افتخاري مډال ورکړل شو. - په پايله کې د اسيايي هېوادونو تر منځ د غوره ماليې وزير په توگه وپيژندل شو.

د برلين په کنفرانس کې چې د ۶۵ هېوادونو د ماليې او بهرنيو چارو وزيرانو په کې گډون درلودلو، د ماليې د وزير په توگه يې د افغانانو د راتلونکې

د خوندي کولو په موخه ۷ کلن پروگرام وړاندې کړ، چې د ۶۵ هېوادونو وزيران ورته گوته په غاښ پاتې ؤ. نوموړې طرحه د يو نيستمن او بې وزله هېواد له لوري ترتيب شوې غوره طرحه وپيژندل شوه. د نوموړي پروگرام اصلي بنسټ او مفکوره دوه اړخيزه ژمنتوب يعنې له يوه لورې د افغانستان دولت او نړيوالې ټولنې ترمنځ او له بله پلوه د افغانستان دولت او افغان ولس ترمنځ ژمنه تشکيلوله. له همدې امله نړيوالې ټولنې ژمنه وکړه چې د پروگرام له مخې له افغانستان سره د دريو کلونو له پاره ۸.۲ بيليونه ډالره مرسته وکړي!

لورې! دا تصوير د هغه چا تصوير دی چې د نيستۍ د ټغر ټولولو په موخه يې ځينې پروگرامونه رامنځ ته کړل چې ښه بېلگه يې د ملي پيوستون پروگرام دی.

د ملي پيوستون پروگرام په اوريدلو سره ښکلا څير شوه او ويې ويل:

ملي پيوستون پروگرام!

هغه پروگرام چې زموږ د کلي څاه يې هم جوړه کړه؟

الماس په شونډو ژبه کش کړه، ويې ويل:

هو لري! همغه ملي پيوستون يادوم.

په دې وخت کې د الماس موبايل وکړنگېده.

الماس موبايل را پورته کړ د سکرين پر مخ د درویش نوم پر کېدلو. د

موبايل پر سکرين يې گوته کش کړ غوږ ته يې ونيولو:

اسلام عليکم ريس صيب.

له هغه لورې هم خبرې کېدلې الماس غوږ ورته نيولی ؤ. يوه شيبه

وروسته يې وويل:

سمه ده ريس صيب وپوهېدم د خداى په امان ښه وخت.

د موبايل پر سکرين يې بيا گوته کش کړه اړيکه غوڅه شوه. موبايل

يې پر توشکه واچاوه.

ښکلا اندیښنو په مخه کړې وه نو ځکه یې وپوښتل:

پلاره څوک ؤ او څه یې ویل؟

ریس صیب ؤ غوښتل یې صبا ته د ځوانانو د ذهنیت جوړونې په موخه

یوه لیکچر وړاندې کړم.

په هر صورت د ملي پیوستون خبرې ته راگرځم:

دا پروگرام د افغانستان په کلیو کې د سیمه ییزو شوراگانو جوړول ؤ.

همدغو شوراگانو د خپلو سیمو لومړیتوبونه ټاکل، د پلانونو او پلي کولو

مسئولیت یې په غاړه لرلو، بیا ورسره یوه اندازه مالي مرسته کېدله. نوموړی

پروگرام په ټول هېواد کې له هرکلي سره مخ شو.

په افغانستان کې د ملي پیوستون د بريالي کېدلو له مخې په ډېرو نورو

هېوادونو کې دا پلان ونیول شو، چې په خپلو سیمو کې ورته پروگرام پلان او

پلی کړي.

ښکلا چې د پلار نازولې لور وه، په ډېر ناز له ځایه پورته شوه طلايي

وینښتان یې دوه درې ځله یو خوا او بل خوا وڅنډل، سر یې پورته کړ په تصویر

کې یې سترگې ونیولې، وېې ویل:

ډنگر وجود او دومره لوی کارونه!

ښکلا بیرته خپل ځای ته را وگرځېدله.

الماس هم پرته له څه ویلو په خپلو خبرو پیل وکړ:

د مخابراتو وزارت سره یې مرسته وکړه او د یوې رڼې پروسې له لارې

یې مخابراتي شرکتونو ته د فعالیت او پانګونې جواز ورکولو سپارښتنې او

لارښوونې وکړې.

دا کار ډېر اغیزمن ؤ، په پیل کې د موبایلونو شمېر سل زره سیټ ؤ، اوه

کاله وروسته اوه نیم میلیونو ته لوړ شو.

ښکلا له جیبه موبایل را ویوست د موبایل په سکرین یې گوتې وټپولې
بیا یې وویل:

واه _ واه دا هم د ده د هڅو ثمره ده؟

الماس د هو په مانا سر وښوراوه، خپلې خبرې یې اوږدې کړې:
- د نهم ولسمشر د ټاکل کېدو وروسته یې په کابینه کې د دندې ترسره
کولو څخه ډډه وکړه او د کابل پوهنتون ریاست یې غوره وبللو!
د ښلا شونډې وغوړیدې ویې پوښتل:
دا ولې؟

د الماس تندې تریو شو، زیاته یې کړه:
له نظام یې زړه تور ؤ په اداري فساد ککړ نظام ؤ. د ریاست دندې ته
یې ځکه زړه ښه کړ چې نوي نسل ته د وطن پالنې مفکوره ور پیچکاري کړي.
الماس بیا د تصویر پر لوري مخ تاو کړ، یوه شیبه غلی ؤ. ښکلا یې
چوپتیا ور ماته کړه ویې ویل:

پلاره ولې غلی شوې؟

الماس وخنډل په خندا کې یې وویل:

لږ لږ خو مې فکر ته پریرده کنه.هاهاها.

الماس د کابل پوهنتون د ریاست په هکله زیاته کړه:

کله چې د کابل پوهنتون د ریاست دنده ور په غاړه شوه، د پام وړ
بدلونونه یې هم راوستل.

ښه بیلگه یې د گډ اداري سیستم غوښتنه وه. د ادارې غړي، استادان
او شاگردان ټول راټولیدل او د ستونزو حل به یې موندلو. د کابل پوهنتون په
هکله یې لرلید داسې ؤ چې په هغه کې نارینه او ښځینه محصلانې لازم مهارتونه
تر لاسه کړي او د خپلې دردیدلې ټولنې له پاره اغیزمن تمام شي.

- د دولت د اغیزمنتوب له پاره یې د یو انستیتیوت بنسټ کېښود، چې د اغیزمن حکومت کولو او شفاف سیستم په اړه له حکومتونو او د هغوی نړیواله مرستندویانو سره مرسته وکړي.

الماس له ځایه پورته شو د کتابونو د الماری دړه یې راکش کړه. لاس یې وراوړد کړ له الماری یې یو کتاب را واخیست.

ښکلا هم الماس له سترگو نه غورځولو.

الماس بیرته په خپل ځای کښیناست، ویې ویل:

له زیاتو بوختیاو سره یې لیکوالي هم کوله:

د "ناکامو دولتونو سمونې" په نوم یې یو کتاب چاپ او خپور شو. په

دې وروستیو کې یې دا کتاب چې زما په لاس کې دی "د عادلانه نظام لار" په نوم په پښتو ژبه چاپ او خپور شو.

ښکلا لاس وروغځولو، د پلار له لاس یې کتاب واخیست. د کتاب د

پښتۍ شا او مخ یې ولیدل بیا یې وویل:

د دومره بوختیاو سره سره یې بیا کتابونه هم لیکلي!

په زړه پورې ده!

الماس په پیاله کې پاتې چای په سر واړاوه، چای یې په ستوني کې

گوړا وکړه، پیاله تشه شوه.

ښکلا په لاس کې کتاب نیولی ؤ، له ځایه پورته شوه په بل لاس یې

چاینک راپورته کړ، طلايي ویښتان یې پر مخ خواره واره پراته ؤ. د پلار پیاله یې ډکه کړه.

د پیالې له منځه تودې لړې ختلې، الماس یوه شیبه غلې ؤ. ښکلا بیا

په خپل ځای کښیناسته، په ښي لاس یې ویښتان بیل کړل نیم یې یوه خوا واپړول

او نیم بله خوا سپین مخ او شنې سترگې یې ځلیدې. کتاب یې همغسې په لاس کې نیولی ؤ. غوښتل ئې، چې له پلاره نور څه واوري، پلار ته یې وکتل:
بڼه پلاره!

الماس غاړه تازه کړه، ویې ویل:

- څو کاله وروسته د افغانستان له لوري د ملگرو ملتونو عمومي مشرۍ ته ونومول شو، چې د کوفي عنان ځای ناستی شي، له بده مرغه چې دا ځای بانکي مون خپل کړ.

د بانکي مون په بریا د ښکلا په تندي کې گونځې پیدا شوې.

الماس د ښکلا په خفگان ؤپوهېده، نو خبره یې اوږده کړه:

لورې ۹۹ سلنه ماتې په خپله بریا ده!

همدارنگه د ماتې دویم نوم بریا بلل کېږي. تل هم د بریاؤ باران نه

اوري.

الماس یوه شیبه غلی شو، بیا یې خبرې پیل کړې:

- د یوې ځانگړې وړتیا له مخې د امریکا متحده ایالاتو د سکرانټین پوهنتون افتخاري دوکتورا ورکړه او له دې یو کال وروسته د کاناډا د گیف پوهنتون هم افتخاري دوکتورا ورته ډالۍ کړه.

د دې خبرې په اوریدلو سره د ښکلا په تندي کې گونځې ورکې شوې.

د الماس خبره لانه وه خلاصه چې ښکلا خپلې وروځې کش کړې او

ویې ویل:

مور هم عجیب خلک یو!

الماس ورو وویل:

هغه څنگه لورې؟

ښکلا په کتاب کې سترگې ونیولې بیا یې سترگې پورته کړې ویې ویل:

هغه څوک چې دوه ماسټري او درې دوکتوراوې ولري او د نړۍ يوه بيلگه وي، له هغه چا سره يې په يوه تله تلو، چې په جهادي جبهو کې په پيچکاري لږولو ځان ته ډاکټر وايي!

الماس مسکې شو په لوړ غږ يې وويل:

دونيا کې تول د مېرو نشته

تول د پيسو دى مسليان خانانويينه

بس د گاونډيو او نورو هېوادونو د پيسو زور دى چې هر څوک ځان نوماندوي. دلته د تور او سپين تر منځ توپير نه کېږي هر څوک ښاغلى دى! په هر صورت خپلو خبرو ته راگرځم:

په لومړۍ ځل يې په ټولټاکنو کې ځان ولسمشريزو ټاکنو له پاره نومانده کړ چې په پايله کې څلورم نفر اعلان شو.

د ښکلا په مخ کې بيا وينه وتښتيدله او د پلار په کڅوړنو سترگو کې يې سترگې نيولې وې.

يوه شيبه غلې وه بيا يې وويل:

کاش چې هغه وخت کې لومړى کس اعلان شوى واى. نن به افغانستان په يوه پرمختللي هېواد بدل و!

الماس وويل:

په هغه وخت کې مو هم مبارزه وکړه، خو همدې پرديپالو نه منله چې دا نن يې نه مني.

د ښکلا په ذهن کې يوه پوښتنه پيدا شوه: نو ځکه يې د پلار خبرې داسې غوڅې کړې:

. ما خو تر اوسه دا خبرې له هيچا نه وې اوريدلې، همدا اوس يې

ستاسو له خولې اورم؟!

د الماس شونډې وړپيدې ويې ويل:

په هغه وخت کې مې ځکه تاسو ته دا کيسې نه کولې، چې قانوني عمر دې نه ؤ پوره کړی. قانون ته بايد په ټولو مسايلو کې درناوی وشي!
ښکلا د اسويلي په بدرگه وويل:

وړاندې دې تصوير راته هيڅ ارزښت نه لرلو، خو له نن وروسته به زه ددې تصوير ډېر درناوی کوم! او دې ته فکر وړې يم، چې زه ولې دومره ناخبره وم؟!

ولې په دې هر څه وړاندې نه پوهيدم؟!
خير اوس هم وخت نه دی تېر، په ذهن کې مې ډېرې پوښتنې را گرځي يوه يوه به کوم.

د الماس په شونډو يوه بېباکه خدا راغله او ښه يې وخنډل بيا يې وويل:

د تصوير درناوی نه درسره منم، په تصوير کې د شخص درناوی به کوي!

ښکلا د ژمنې په توگه سر وښوراوه.

الماس خپلې خبرې وغځولې ويې ويل:

زه هم په همدې خبرې فکر کوم چې مور ولې نه پوهېږو؟
له تا گيله نه کېږي، ځکه چې تر اوسه دې ښوونځی هم نه دی بشپړ کړی.

لورې! گيله له هغه چا کېږي، چې د پوهاند علمي رتبې پورې رسيدلی وي؛ خپلې ملي گټې نه پېژني او پر دې سربېره د نفاق شعارونه هم ورکوي!!
لورې لږ وخت را کړه؛ هر څه درته وایم او ټولې پوښتنې به دې ځواب شي.

ښکلا مسکې شوه، په غمبورو کې يې ژورې کنډې پيدا شوې او سترگې يې پټې کړې، بيا يې خلاصې کړې، ويې ويل:

- سمه ده پلاره اورم يې!

الماس ته د ښکلا حوصلې سمه انرژي ورکړه؛ بيا يې په خبرو پيل وکړ:

- د نهم ولسمشر په دويمه دوره کې له بهرنيو ځواکونو څخه داخلي ځواکونو ته د مسؤليت د ليرد دنده ور په غاړه شوه. پرته له کوم مادي امتيازه يې ور په غاړه شوی مسؤليت اداء کړ. په دې وخت کې يې د افغانستان له ۳۴ ولايتونو څخه ليدنه وکړه. په دې موخه يې له افغانانو سره اړيکې ټينگې کړې، چې شونې ده په راتلونکې ولسمشريزو ټاکنو کې بيا خپل بخت وازمايي.

ښکلا د تصوير په طرف سترگې واړولې، ويې ويل:

-زه مې په ژوند کې په لومړي ځل دا خبره اورم، چې يو څوک پرته له کوم مادي امتيازه دومره لوی مسؤليت په غاړه واخلي. په رښتيا چې د وجود په خټه کې يې د وطن مينه اغرل شوې ده!

د الماس غاښونه وبریښيدل، ويې ويل:

د وطن په مينه کې ډوب دی، په شپه او ورځ کې ۳ ساعته استراحت کوي. د وطن ويجاړی يې له سترگو خوب وړی! له داسې پردیپالو يې د هېواد ژغورلو نيت کړی، چې پلارونو او نيکونو يې پردي پاللي دي.

الماس بيا يوه شيبه غلی شو، سر يې وښوراوه، بيا يې خپلې خبرې پيل

کړې:

-پينځه کاله وړاندې ولسمشريزو ټولټاکنو کې يې بيا ځلې ځان نوماند

کړ او د ټاکنيزې مبارزې سر ټکي يې:

د پراخو اصلاحاتو راوستل، د فساد ورکول او د امنیت ټینګښت ؤ. د ټاکنو په پایله کې یو نوماند هم (پنځوس + یو) رایې پوره نه کړې. انتخابات دویم پړاو ته لارل:

په دویم پړاو کې یې خپل سیال ته ماته ورکړه، خو د ډېرو ناندريو وروسته یې د ملي وحدت په حکومت موافقه وکړه، چې واک په کې پنځوس پنځوس يعنې نيمايي شو. ټول ملت په غصه ؤ، ويل يې: مور درديدلي ملت تر ارگ ورسولو، مور څه وکړو، چې د قدرت په گدی نه شي کښیناستی!

په ټوليزو رسنيو کې به هر چا ليکل: زموږ د رایې دفاع نه شي کولای. مور هسې پرې وغولیدلو او چا به داسې ليکل:

غوخ سړی، پخ کارونه. چا به څه ويل او چا به څه... له بلې خوا مقابل ټيم د وینو بهیدلو او د کورنۍ جگړې پیلولو گوتڅنډنې کولې او پلویانو به یې ويل: که چېرې مور تر ارگ ونه رسیدلو، نو حتماً به غرونو ته وځیږو! ملت په لومړي ځل د تور، شنه او نارنجي حرکتونو نوي اصطلاحات واوریدل.

دې گټونکي نوماند نه غوښتل چې: - دا څوریدلی ملت دې بیا وڅوریري، د هغو ځوانانو وینې دې توی شي، چې پلارونه یې د همدې کورنیو جگړو قرباني شوي او میندو یې کلونه کلونه کونډې ژون کړی. په کور کې به یې هگی. جوش کړې او خپل یتیم زوی ته به یې غوټه کړې، چې په بازار کې یې وپلوري او د یو وخت وچه ډوډۍ ومومي.

د الماس له سترگو اوبنکې روانې شوې. سلگيو واخيست. بنکلا هم ژړل. لور او پلار د خپل هېواد د کونډو په حالت ښه وژړل، ځکه چې د دې هېواد بل نوم د کونډو هېواد دی!

يوه شيبه وروسته الماس اوبنکې پاکې کړې. په ژړغوني غړيې وويل: همدارنگه نه يې غوښتل چې:

- د انسان په سر کې دې بيا ميخونه ټک وهل شي!

- نه يې غوښتل چې د ښځو سينې پرې شي!

- نه يې غوښتل چې يو انسان دې له بل انسان سپی جوړ کړي او خپل

هېواد وال دې پرې وډاري!

- نه يې غوښتل چې د افغانانو په حالت دې تاريخي فلمونه جوړ شي

لکه د "يوې شپې ناوې" فلم!

- نه يې غوښتل چې افغانان دې بيا گاونډيو هېوادونو ته مهاجر شي! او

هلته د خوسا مهاجر په نوم ياد شي!

- نه يې غوښتل چې د تاريخ تېرې ترخې تجربې دې بيا تکرار شي!

نو ځکه يې له خپل سيال ټيم سره گټلی قدرت و ویشلو او د هېواد

لسم ولسمشر شو!!

ښه مې په ياد دي چې په يوه وينا کې يې وويل:

- نه غواړم چې د خلکو په وینو تر ارگه ورسیرم!

خو مقابل ټيم په هر قيمت تر ارگه رسيدل غوښتل.

کله چې ملت يې خبرې واوريدلې، نو خلک وپوهيدل، چې تر ټولو

غوره ټاکنه يې کړې ده او پر خپله ټاکنه به هيڅ وخت پښمانه نه شي.

بنکلا لاسونه وټول په لوی ارمان يې وويل:

کاش! چې په هغه ټولټاکنو کې ما هم خپل قانوني عمر پوره کړی وای، چې له لسم ولسمشر څخه مې ملاتړ کړی وای، اوس به زه هم له دې ویاړه برخمنه وم، پر خپله ټاکنه به مې ویاړ کولو او په زغرده به مې ویل:

زما ټاکنه یو روښانه راتلونکی!

الماس سر وښور او، ویې ویل:

اوس خو دې عمر پوره کړی دی. که غواړې په راتلونکو ټول ټاکنو کې ترې ملاتړ وکړه! هغه هم په شعوري ډول نه په پټو سترگو! ښکلا په بیره وویل:

په راتلونکو ټول ټاکنو کې بیا نوماند کیږي؟

الماس لاسونه وغځول، د وجود شخي یې و ایستله، یوه شېبه غلی ؤ بیا یې وویل:

هو لورې! په دې دوره کې یې ځینې کارونه نیمگړي پاتې دي. څوک یې کارته نه پریري دي. غواړي خپل نیمگړي کارونه په دویمه دوره کې بشپړ کړي.

د ښکلا په مخ کې بیا سوږوالی پیدا شو. سترگې یې وځلیدې، له خوښۍ یې ژبه هم بنده بنده کېدله. په نیمه ژبه یې وویل:

واه - واه! زه څومره نیکمرغه یم، د داسې اتل ملاتړ کولای شم، چې لاسونه یې د ملت په وینو نه دي ککړ! او تل به په خپل ملاتړ ویاړ کوم، نه شرم! الماس بیا په تصویر کې سترگې ونيولې. یوه شېبه غلی ؤ، بیا یې ښکلا ته مخ ور واپولو، ویې ویل:

ښکلا بچی. غواړم دا خبرې هر افغان انسان ته وکړم.

ښکلا هم پرته له ځنډه د پلار خبره داسې غبرگه کړه:

پلاره!

- ډېرې ښې خبرې دي. په دې خبرو باید هر افغان انسان ؤ پوهیږي.

الماس بيا خبرو ته خوله جوړه كړه. خپلې خبرې يې وغځولې:
زموږ په تاريخ كې د قدرت ليرد په يوه خونړۍ جگړه اوښتی دی. ارگ
يا مرگ شعارونه وركوو. له يو بل سترگې وباسو؛ ليكن دا ځل لسم ولسمشر په
داسې يو مهارت تر ارگ ورسیده، چې يو څاڅكى وينه هم په كې تويه نه شوه.
دا هغه څه دي چې زموږ په تاريخ كې ساری نه لري! نو لسم ولسمشر تاريخ
ته بدلون وركړ او ټولو نړيوالو ته يې د قدرت ترلاسه كولو هنر په ډاگه كړ!

ښكلا بيا حوصله وبايلله له خولې يې ووتل:

- كه لسم ولسمشر ته د "تاريخ بدلونكى ولسمشر" لقب وركړل شي،

نو څه كېږي؟

الماس په شونډو ژبه كش كړه، ويې ويل:

- هغه متل دې راياد كړ، چې زه دې پوزه غوڅوم او ته چارگل غواړې!

هاهاها

دا پرديپال يې په قدرت كې نه شي زغملی او تاسو د تاريخ بدلونكي
لقب تمه ترې كوي! زه همدا غواړم چې د نوي نسل غوږونه خلاص كړم، ځكه
چې همدومره پرديپالنه بسنه كوي، چې خپل هېواد مو خچ پچ كړو او نور
هېوادونه مو اباد كړل. نور يې نه شو زغملی. نور بايد دوست او دښمن وپېژنو.
الماس د چای پياله پورته كړه، چای ښه سوړ شوی ؤ، ټول يې په سر

واړاوه.

ښكلا له ځايه پورته شوه چاينك ته يې لاس وړ وغځولو په مخ يې بيا
ويننتان را خواره شول چاينك يې را پورته كړ، ويننتان يې وځنډل، سترگې يې
وځليدې، خو الماس په خپله پياله لاس كېښود، نه يې غوښتل چې نور چای
وڅښي.

ښکلا چاینک په خپل ځای کېښود، په خپله پیاله یې سترگې ښخې شوې، د پیالې د نننۍ غاړې ژېړه توه نیولې وه، چای په کې خپل رنگ بدل کړی ؤ.

الماس غلی ؤ، ښکلا د چای پیالې ټولې کړې، پتنوس یې تر پخلنځي ورساوه، په بیړه راغله.

الماس له ځایه پورته شوی ؤ او د ښکلا پر ځای یې له تصویر سره خبرې پیل کړې وي:

- کاش چې خپل عمر مې درکولای شوی!

اراده دې فولادي ده خو عمر دې هم فولادي شه!

افسوس چې ما د خپل وجود غړي در کولای شوی، چې ستا کمزوری او ډنگر وجود مې غښتلی کړی وای!!

کاش چې ما دا هر څه کولای شوی!!!

خو یو څه کولای شم! هغه دا چې:

- ټول ځوانان را وینس کړم.

ستا وطن پالنه ورته وښیم.

ستامیرانه او همت ورته څرگند کړم.

او ستا له پوهې یې خبر کړم.

که هغه زما د سر په بیه هم وي!!

الماس را وگرځید، په خپل ځای کې یې ډډه ؤ وهله، په سترگو کې یې

مظلومو اوبښکو د همت ځلا کوله!!

د ښکلا په سرو غمبورو هم مړې مړې اوبښکې روانې وې او د پلار تر

څنگ کېښناسته.

الماس خبرو ته خوله جوړه کړه:

لسم ولسمشر | ۳۱

- لسم ولسمشر ته په داسې شرایطو کې مشرتوب ورغاړې شو، چې د نهم ولسمشر په کاري میز دوه دوسیې ایښې وې او د لسم ولسمشر د راتلو په تمه وې.

ښکلا د دوو دوسیو په اوریدلو حیرانه غوندې شوه. ژر یې وویل:

د څه شي دوسیې!؟

الماس خبره رالڼده کړه:

نهم ولسمشر لویه عنعنوي جرگه را وغوښتله، چې ستراتیژیک تړون

لاسلیک کړي او که نه؟

لویې عنعنوي جرگې پریکړه وکړه چې:

دا تړون دې لاسلیک شي، خو نهم ولسمشر په یوه موزه کې دوه پښې

ځایولې او تر اخیږه یې هغه تړون لاسلیک نه کړ. لسم ولسمشر ته یې په تمه کړی ؤ.

ښکلا بیا وپوښتل:

له دې څخه د نهم ولسمشر موخه څه وه؟

الماس سترگې راپورته کړې وې وویل:

بل ئې څه موخه وه، خو غوښتل یې چې لسم ولسمشر دې د افغانانو

په وړاندې په دې تور تورن کړي، چې له یو کفري هېواد سره یې تړون لاسلیک

کړ او د دښمن ژرندې ته یې اوبه زیاتولې، چې دښمن د عامو او نالوستو

هېوادوالو په ذهن کې دا زهر وښیندي، چې لسم ولسمشر د واک په لومړۍ ورځ

له یو کفري هېواد سره د دوستۍ لاس یو کړ!

ښکلا نهم ولسمشر سم نه و درک کړی، نو ځکه یې وپوښتل:

پلاره! نهم ولسمشر او دومره بد نیت؟

الماس رالڼده کړه:

هو لوري!

خپلو خبرو ته راگرځم:

دويم دا چې د پغمان د پيښې عاملينو د اعدام حکم يې ځکه ورته په تمه کړی ؤ چې، لسم ولسمشر د قدرت پيل په داسې يوه کړنه وکړي، چې ملت يې وحشت بولي!! او له لسم ولسمشر څخه يې کرکه پيدا شي. خو لسم ولسمشر په دواړو کاغذونو د قلم تېره څوکه کېښودله او د اتل په څېر يې دواړه لاسليک کړل.

د هرې ورځې په تېرېدو سره يې لويې لويې لاس ته راوړنې درلودلې چې ملت به يې هيڅ تمه نه لرله. تر ټولو ښه پريکړه يې دا وه چې: - د نهم ولسمشر پر کابينې يې باور نه لرلو، ځکه يې په خپله کابينه کې هيڅ ارزښت ور نه کړ. د نهم ولسمشر د کابينې غړو په همغه ورځ په سپکو سپورو پيل وکړ، هغه دې اوس يې هم کوي!!

د ښکلا په تندي کې گونځې پيدا شوې په حيرانتيا يې وپوښتل:

دا خلک ولې داسې کوي؟

الماس غاړه تازه کړه ويې ويل:

واه زما ليونۍ لوري! له قدرت يې لاس وختلو!

الماس بيا مسکې شو، په خپلو خبرو يې پيل وکړ:

لوري اوس به يې په لاس ته راوړنو خبرې وکړو، ستا پوښتنې به هم

ځواب شي، خو که لومړی يې له اقتصادي برخې پيل کړو ښه به نه وي؟

ښکلا سترگې پټې کړې بيا يې وغږولې، ويې ويل:

سمه ده پلاره.

الماس خپلې خبرې پيل کړې:

لسم ولسمشر د واک په لومړيو وختونو کې وويل:

زه به افغانستان په اقتصادي څلور لارې بدلوم!

دا واقعیت دی چې افغانستان یې په اقتصادي څلور لارې بدل کړي.
ښکلا د څلور لارې په اوریدلو سره لږه حیرانه شوه، ویې پوښتل:
پلاره!

هغه څنگه؟

الماس د لاس گوتې د سر په ویښتانو تېرې کړې بیا یې وویل:
هغه داسې چې:

له ډېرې مودې وروسته په کابل کې د ریکا شپږمه غونډه جوړه شوه،
چې تقریباً د ۷۰ هېوادونو او نړیوالو سازمانونو استازو په کې گډون درلود. د
چین، قرغزستان، تاجکستان، افغانستان او ایران هېوادونو ترمنځ پنځه اړخیزې
ریل پټلۍ او د تاجکستان، افغانستان او ترکمنستان هېوادونو ترمنځ د درې
اړخیزې د ریل پټلۍ او د لاجوردو لارې باندې خبرې اترې وشوې.
په دې ناسته کې ټولو گډونوالو په اقتصادي برخه کې له افغانستان
څخه د ملاتړ غږ اوچت کړ.

د ښکلا په مخ کې بیا د خوښۍ نښې را بر سیره شوې، په خوښۍ یې
ووایل:

یعنې اقتصادي ملاتړ مو هم تر لاسه کړ؟

الماس خبره ورغبرگه کړه:

هو لورې!

بیا یې خبرې پیل کړې:

دوه کاله وروسته د عشق آباد په ښار کې چې د ترکمنستان هېواد
پلازمینه ده، د ریکا اومه ناسته وشوه، چې په دې ناسته کې د ۶۸ هېوادونو او
نړیوالو سازمانونو استازو د لسم ولسمشر د حکومت له کارونو ملاتړ وکړ.

ښکلا د خبرې په منځ کې ولویده:

مور هم بل ډول خلک يو ټوله نړۍ يې له کارونو ملاتړ کوي ليکن مور ته د منلو وړ نه دی!

الماس پرته له ځنډه خپلې پاتې خبرې را واخيستې:
- همدارنگه په دې ناسته کې د افغانستان او ترکمنستان هېوادونو تر منځ د لاجوردو د لارې هوکړه ليک او شپږ نورو سوداگريزو پروژو هوکړه ليکونه لاسليک شول.

په دې ناستو کې د CASA ۱۰۰۰ پروژه چې د ختيځې او منځنۍ اسيا څخه جنوبي اسيا ته د انرژۍ د ليرد پروژه ده. په رسمي توگه عملياتي مرحله يې د تاجکستان په هېواد کې پيل شوه.

نړيوال بانک، امريکا متحده ايالاتو، انگلستان، د اروپايي پانگونې بانک او اسلامي انکشافی بانک ژمنه وکړه، چې د دې پروژې ۱،۱۷ ميليارده ډالره مالي خلاء به ډکه کړي.

بنکلا بيا پوښتنې ته ځان جوړ کړ، ويې پوښتل:

افغانستان ته به د دې پروژې څومره گټه ورسيري؟

الماس پرته له ځنډه خپلې خبرې وغځولې:

افغانستان ته به له دې پروژې څخه هر کال له ۴۵ څخه تر ۵۰ ميلیونه ډالرو پورې حق العبور ورکول کېږي همدارنگه ۳۰۰ ميگا واټه بريښنا څخه به برخمن شي.

آيا ۵۰ ميلیونه ډالره او ۳۰۰ ميگاواټ بريښنا به مو په اقتصادي حالت اغيزه ونه کړي؟

بنکلا خپلې شنې سترگې د پلار خولې ته نيولې وې يوه شيبه غلې وه بيا يې وويل:

ولې نه هغه متل دی چې له څاڅکي څاڅکي سيند جوړېږي.

الماس خپلو خبرو ته بيا ادامه ورکړه:

د ټاپي (*TAPI*) نل ليکه چې مجموعي ۱۸۱۴ کيلومتره اوږدوالی لري. له ترکمنستانه پيل د افغانستان د هرات، فراه، نيمروز او سپين بولدک له سيمو تهريري، د پاکستان خاورې ته داخليري او بيا تر هندوستانه رسېږي. له دې پروژې به هم زموږ هېواد ته هر کال ۴۰۰ ميليونه امريکايي ډالر حق العبور راکول کېږي.

آيا دا د اقتصاد جوړول نه دي؟

آيا دالاس ته راوړنه نه ده؟

ښکلا بيا په تصوير کې سترگې ونيولې، ويې ويل:

رښتيا چې لسم ولسمشر په بنسټيزو کارونو بوخت دی!

الماس پرته له دې چې څه وويي خپلې خبرې اوږدې کړې:

د ۵۰۰ *TAP* پروژه چې له ترکمنستان څخه *MW* ۱۰۰۰ بريننا

راځي موږ ته به هر کال ۱۰۰ ميليونه امريکايي ډالر حق العبور را کوي.

آيا په دې به مو بوديجه غني نه شي؟

ښکلا د پلار خبره بدرگه کړه، ويې ويل:

ولې نه، اوس مو بوديجه په خپلو عوايدو جوړېږي!

الماس د ټوټاپ پروژې خبره را واخيستله:

د ټوټاپ (*TUTAP*) پروژه د ترکمنستان، ازبکستان، تاجکستان،

افغانستان او پاکستان هېوادونو ترمنځ گډه پروژه ده. دا هغه پروژه ده چې ۵۰۰

کيلو واټ بريننا مزي به ترکمنستان د افغانستان له خاورې د پاکستان هېواد ته

وغځوي. له ترکمنستان څخه لومړی *MW* ۳۰۰ او بيا وروسته *MW* ۱۰۰۰

بريننا راځي.

د مس عينک او د آمو سيند د نفتو او گاز د پروژو تر وړاندو لاسليک

شول.

آيا د داسې پروژو تطبيق به مو د نورو هېوادونو له مرستو خلاص نه کړي؟

د ښکلا شونډې و خوځېدې وييل:

پلاره نهم ولسمشر خو له نورو هېوادونو پيسې په سوال راوړې، خو لسم ولسمشر بيا له نورو هېوادونو خپل حق په لوړ سر غواړي.

الماس مسکې شو پرته له کوم ځناډې وويل:

هو لورې لسم ولسمشر دا په زباد ورسوله، چې افغانان که هر څومره بې وزله هم وي، د چا احسان پر ځان نه باروي.

لسم ولسمشر خپل افغاني غرور او همت ټولې نړۍ ته څرگند کړ. خو په هر صورت خپلو خبرو ته راگرځم:

له دې وړاندې مور د هند هېواد سره په دې کچه سوداگري نه لرله لکه دا نن يې چې لرو! د بيلگې په توگه د چابهار له بندره مو وړاندې سوداگري درلودله؟

نه!

اوس هغه ده د چابهار د بندر له لارې مور د هند هېواد سره خپله سوداگري پيل کړه!

د حيراتان بندر له لارې د مرکزي اسيایي هېوادونو سره ونښلیدلو، چې اسانه کار نه ؤ! که اسان کار وای، نو نهم ولسمشر به کړی ؤ کنه!

الماس بيا يو متل را واخيست:

پوند له خدايه څه غواړي؟ دوه سترگې!

مور هم خپل اقتصاد پياوړی غواړو هر کله مو چې اقتصاد پياوړی شو

بيا هر څه سميري.

بيا يې خبرو ته خوله جوړه کړه:

د فارياب او هرات ولايتونو د تورغونډۍ د آقيني بندرونو څخه پيليري او بيا د ترکمنستان له لارې له کسپين بحيري او گورجستان، ازربايجان او ترکيې له لارې اروپا ته رسېري. په دې لاره کې سرک، پتلی او د سمندري لېږد رالېږد وسايل شامل دي.

د ښکلا شونډې ورپيدې په مړه لهجه يې وويل:

دا خو له ډېرو هېوادونو سره ونښلېدو.

الماس سر وښوراوه پاتې خبرې يې را واخيستي:

د هوايي دهليزونو نوم مو نه ؤ اوريدلی، اوس د هند، اروپا، سعودي، چين، قزاقستان، اندونيزيا او نورو هېوادونو سره د هوايي دهليزونو له لارې سواداگري کوو، په دې برخه کې ۳ ميليونه ډالره لگښت وشو، په داسې حال کې چې د ۱۰۰ ميليونه ډالرو توکي صادر شوي دي، يوازې د چين هېواد ته ۱۰۰۰ ټنه جلعوزي د هوايي دهليزونو له لارې صادر شوي دي!

الماس په خورا خواشيني سره وويل:

مال زما خيال د تا!

لږ غلی غونډې شو بيا يې خبرو ته خوله جوړه کړه وې وويل:

پخوا به زموږ جلعوزي لومړی پاکستان هېواد ته په نيمه بيه صادريدل، بيا به پاکستان په خپل نوم نورو هېوادونو ته صادروول.

الماس وخنډل، يوه شيبه غلی ؤ ناڅاپه يې وويل:

عجب ولسمشر دی! د هېواد فضا يې هم کنترول کړه.

ښکلا له حيرانتيا غلې وه.

الماس زياته کړه:

مه حيرانيزه د رادار سيستم يادوم. د رادار نوي سيستم له فعالېدلو سره موږ په دې وتوانيدلو چې زمونږ خاورې پورې اړونده فضا څخه تېرېدونکو الوتکو څخه د ۳۰۰ امريکايي ډالرو پر ځای ۷۰۰ امريکايي ډالر فيس واخلو! بنکلا بيا وروځې کش کړې او له خولې يې ووتل: دا لسم ولسمشر خو ډېر عجيب استعداد لري! له هر پلوه يې عوايد را زيات کړل.

الماس خبره په سوډاسويلي بدرگه کړه: کاش چې موږ کار ته پرېښودلی وای! هر څوک په هر موقف کې له هر ادرس شکايت کوي، شکايت د يو دود بڼه خپله کړې ده. کله چې په کور کې له ميرمنې څخه ډوډۍ هم وسوزيږي؛ نو خاوند يې له لسم ولسمشر شکايت کوي. په همدې موخه زه خپل ځوانان د لسم ولسمشر له کارونو خبروم.

اوس به را وگرځو د پانگونې برخې ته: پخوا به افغان ملي سوداگرو له هېواده د باندې پانگونه کوله، خو اوس مو ملي سوداگرو دې ته زړه ښه کړی، چې په هېواد کې د ننه پانگونه وکړي، چې د هېوادوالو اړتياوې پوره کړي، ښې بيلگې يې لکه:

- د خان ستيل او ميهن ستيل د اوسپنې د ويلې کېدلو فابريکې. په دې برخه کې ۴۰۰ ميليونه امريکايي ډالره پانگونه شوې او ۱۲ زره تنو کارگرانو ته د کار کولو زمينه مساعده شوې ده. دې دوو فابريکو د اوسپنې په برخه کې زمونږ د هېواد ۷۰ سلنه اړتياوې پوره کړې دي.

بنکلا ته هغه وخت ور ياد شو، چې پلار يې د کور جوړولو له پاره روسی سيخ اخيستی ؤ. سترگې يې پورته چت ته ونيوې، ويې ويل:

فکر کوم په دې چت کې مو روسی سيخ کارولی وي. کاش چې په هغه وخت کې دا فابريکې وای!

الماس هم سترگې په چت کې ونيولې، ويې ويل:

بس له دې نه وروسته مور د بل هېواد سيخ ته اړتيا نه لرو، خان ستيل او ميهن ستيل مو اړتياوې پوره کولای شي.
الماس خبرې پسې اوږدې کړې:
د الکوزي د غير الکولي مشروباتو فابريکه هم پرانيستل شوه او د جلغوزيو د پروسس او بسته بندۍ له پاره د "بزرگ افشان" په نوم يوې کارخونې په کار پيل وکړ.
دا ځل د ښکلا په تندي کې گونځې ورکې وې، په ورين تندي يې وويل:

واه - واه وړاندې به مو له پاکستاني او ايراني مشروباتو گټه اخيستله. څومره خوند به وکړي، چې د مشروباتو په بوتلونو مو د گران هېواد افغانستان نوم ليکل شوی وي!!

الماس پرته له څه ويلو پاتې خبره را واخيسته:
د همدې کارونو له مخې مو تېر کال د نړيوال بانک د سوداگري اصلاحاتو په نوملړ کې لومړی مقام خپل کړ!
په هغه صورت کې چې افغانستان د نهم ولسمشر د واکمنۍ پر مهال د نړۍ په سطحه د اداري فساد په نوملړ کې لومړی مقام درلود. ښکلا له خوبنۍ تکه سره شوه ويې ويل:

په خدای چې له لوی خجالته يې را ايستلي يو!!
الماس هم د ښکلا خبره تائيد کړه، ويې ويل:
هو لورې! لويه بدنامي وه!
الماس خبرې پسې اوږدې کړې:
د صادراتو ستراتيژي يې جوړه کړه د گاونډيو هېوادونو له اقتصادي انحصاره وژغورل شوو.

څلور کاله وړاندې مو صادرات ٥١٢ میلیونه ډالره و. چې سړ کال ٨٨٣ میلیونه ډالرو ته ورسیدل.

ښکلا بیا خوښي وښوده ويې ويل:

واه - واه ٣٧١ میلیونه توپیر!

الماس مسک شو، زیاته یې کړه:

لوی توپیر دی، صادراتو مو ٣٧١ میلیونه زیاتوالی وکړو!

الماس یوه شپه غلی و بیا یې خبرې پیل کړې:

د تولیداتو د قاچاق مخه ونيول شوه، اوس مو د هېواد غالی، زغفران،

جلغوزي او میوې په خپل نوم صادیریري.

همدارنگه څلور کاله وړاندې مو داخلي عواید ١٢١ میلیونه ډالره و،

چې سړ کال ١٨٩ میلیونه ډالرو ته لوړ شول.

د ښکلا خوله د ډېرې حیرانتیا له امله خلاصه پاتې شوه او د الماس

خبرې یې غوڅې کړې:

په اقتصادي برخه کې مو لوی بدلون کړی! ٦٨ میلیونه مو داخلي

عوایدو زیاتوالی کړی دی!

الماس یو سوړ اسویلی و یوست بیا یې لاسونه وټبرل او ويې ويل:

اخ زموږ گاوندیو هېوادونو! زموږ په اوبو مو څه مزې وکړې، اوبه زموږ

وي او ژرندې ستاسې پرې گرځیدلې!

ښکلا ځان پوښتنې ته جوړ کړ، ويې ويل:

په دې خبره خو سمه ونه پوهیدلم؟

الماس یوه شپه غلی شو بیا یې وویل:

داسې وایم چې لسم ولسمشر زموږ اوبه دارنگه مدیریت کړې، چې په

دې وروستیو څلورو کلونو کې یې د اوبو ویش په موخه په سلگونه نوي

کانالونه، سربندونه، د اوبو ذخیرو شبکې، پلونه او استادي دیوالونه جوړ کړل!

لسم ولسمشر | ٤١

د افغانستان په ٣٤ ولایتونو کې د سربندونو او د اوبو د کانالونو ٥٣٧ پروژې منظوري شوي، چې ٦٦٠ زره کسان به ترې برخمن شي! او د ١٢٢ زره هکتاره ځمکې د خړوبولو وړتیا لري!
ښکلا وویل:

هی هی! په شته اوبو کې مو لویې لویې دښتې شندې پرتې وې!
الماس بیا د اوبو خبره را واخیسته:

په ٣٤ ولایاتو کې د اوبو نویو شبکو سروې تر کار لاندې ده، چې راتلونکې کال تر پایه به بشپړ او گټې اخیستنې ته وړاندې شي او ٥٠٠ زره کسان به ترې گټه واخلي!

الماس په چټکۍ سره وویل:

لورې یوې پسې بله رایا دیري.

په شمال کې د خوشتیبي په نوم د هېواد په سطحه تر ټولو لوی کانال پروژه لاسلیک شوه، چې ٥٠٠ زره هکتاره ځمکې خړوبولو وړتیا به ولري!
- دوه کاله وړاندې د هرات د سلما بند بشپړ او گټې اخیستنې ته وړاندې شو، چې هراتیانو په هغه شپه د خوښۍ له لاسه خوب نه کاوه، په سترگو کې یې اوسکو شنه ځلا کوله!

ښکلا ته د هراتیانو خوښۍ خوند ورکړ، ویې ویل:

ځکه خو په هېوادوالو گران هم دی، بیا یې په لوړ غږ وویل:

لسم ولسمشر د زړونو ولسمشر!

الماس د نورو بندونو په هکله خبرې پیل کړې:

د دایکندي د سوختک بند بشپړ او خلک یې بریښنا ته کښیناستل!

د بدخشان د شورابک، د کونړ د ماڼوگي، د کابل د شاه عروس، د هرات د پاشدان او نيمروز د کمال خان بندونو باندې کار روان دی او ډېر ژر به بشپړ او گټې اخيستنې ته وړاندې شي!
همدارنگه د ننگرهار د کامې بند، د لغمان د گمبيري بند، د فارياب د دهنه دره بند، د فراه بخش اباد بند، د بلخ تنگي شاديان بند او د سمنگان د آب کيلي بند تر ډيزاين لاندې دي، چې ډېر ژر به ډيزاين شي!
د پکتيا د مچلغو بند، د هلمند د کجکي بند، د فارياب د المار بند، د سري پل د شورا بند، د سمنگان د شاه عبدالله بند او د کندوز د خان اباد بند تر سروې لاندې دي!

د کابل د شاه توت بند او د بغلان بند تر مطالعې لاندې دي!

بنکلا بيا خوله خلاصه کړه، ويې پوښتل:

پلاره! نو دا نهم ولسمشر کوم بندونه جوړ کړي؟

الماس په غلې او نرمه ژبه وويل:

هيڅ!

بيا يې خبرې وغځولې:

نهم ولسمشر به هر وخت له رسنيو دا خبره کوله چې خارجيان د بنسټيزو کارونو سره مينه نه لري، هر څومره چې د بندونو په جوړولو ټينگار وکړم

نه يې مني. دا خبره مې څو ځله د نهم ولسمشر له خولې اوريدلې ده!

د الماس په شونډو خدا راغله، له خدا وروسته يې وويل:

لسم ولسمشر يو لټر اوبه راته په يو لټر نفتو بدلې کړې، نو ځکه له

گاوندو هېوادونو سره د اوبو د کمښت انديښنه پيدا شوه!!

بنکلا ناڅاپه وويل:

لسم ولسمشر | ٤٣

اوس و پوهيدم چې ولې د گاونډيو هېوادونو مزدوران د لسم ولسمشر د تخریب په موخه ځينې لنډه تبليغاتي فيلمونه جوړوي او ځينې بيا تبليغاتي ليکنې کوي.

الماس د بنکلا خبره غوڅه کړه:

هو لورې د دوی گټې له خطر سره مخ دي، نو ځکه يې مزدوران تخریب ته لمن وهي.

بنکلا زياته کړه:

هسې ځان ستړی کوي، اوس ځوانان پوهيري د تاسو په څېر مشران چې لرو ان شالله چې له هر څه به مو خبروي.

الماس يوه شيبه غلی و، بيا يې په لور غږ وويل:

ژوندی دې وي لسم ولسمشر!!

بنکلا په تصوير کې سترگې ونيولې او بيا يې پلار ته مخ ورواړولو،

ويې ويل:

رښتيا چې د لسم ولسمشر په وجود کې لوی ځواک پروت دی او تاسو سمه خبره وکړه، چې د دې تصوير تر شا د ځوريدلي ملت هيلې وينم، چې يو بل ته مسکې مسکې کيږي!

بنکلا له ځايه پورته شوه، له ديواله يې تصوير راښکته کړ، د تصوير په

بنښنه يې پستې او سپينې گوتې وهلې او تصوير يې راپورته کړ، بيا يې په تصوير کې د لسم ولسمشر په تندي خپلې نازکې شونډې کېښودلې، بنکل يې کړ، ويې ويل:

پلاره مور ولې نه پوهيرو؟

هغه څوک چې مو له نړۍ سره سيال کوي، نه يې منو! څوک مو چې

په پرديو پلوري، له هغه سره بيا خاندو!

الماس د لاسونو له گوتو ټکا ایستله، خبرو ته یې خوله جوړه کړه و یې ویل:

دا څو لسیزې کېږي، چې مور ته گاونډي هېوادونه سیاسي انیسټیزي را کوي. ټول نشه یو د خپل او پردي ترمنځ توپیر نه شو کولای، تور راته سپین ښکاري او سپین راته تور. دوست دښمن گڼو او دښمن دوست. له اتل مو خاین جوړ کړی او له خاین مو اتل! بس مور دې خدای ﷻ په سمه لار روان کړي. ښکلا تصویر په لاسونو کې نیولی ؤ. اوس دالمس ولسمشر د ټولې نړۍ اتل ورته ښکاریدلو. پلار ته یې سترگې ورواړولې، ویې ویل:

پلاره نه غواړې چې د لسم ولسمشر په هکله نور معلومات را کړې؟ مور خو له ډېرو خبرو نه یو خبر.

د الماس په شونډو مسکا خوره شوه او په زوره یې وویل:

لسم ولسمشر که زړور ولسمشر؟

ښکلا بیا مسکې شوه، ویې ویل:

هر یو چې تاسو خوښ وي پلاره؟

الماس وخنډیده، زیاته یې کړه:

سمه ده لورې تاسو پوښتنې کوئ، زه به په همغه برخه کې معلومات

درکوم.

ښکلا بیا په تصویر خپلې سپینې گوتې کش کړې، ویې پوښتل:

پلاره ځینې خلک وایي چې په دولتي ادارو کې بستونه په پیسو

خرڅیږي، د هر بست بیه معلومه ده، دا به تر کومه بریده رښتیا وي او که رښتیا

وي نو زړور ولسمشر یې ولې د مخنیوي په موخه څه نه کوي؟

الماس یوه ترخه مسکا وکړه، بیا یې وویل:

امم زړور ولسمشر!

بیا یې خپلې خبرې وغځولې:

دوی د خدای ﷻ و شرموي ممکن دا تر ډېره بریده رښتیا وي، ځکه چې زموږ لوړ پوړو چارواکو په داسې یو فاسد نظام کې دندې ترسره کړې، چې اداري فساد یې یوه لویه او ښکاره ځانگړنه وه. نهم ولسمشر به ورته ویل: غلا وکړه، خو خارج ته یې مه وړه! په همدې هېواد کې پانگونه وکړه. هر څوک غلا کولو ته وهڅیده. غلا کول یې یو مهارت بللو. له یو چا به دې چې وپوښتل: معاش د څومره دی؟ نو په هسکه غاړه به یې وویل: لس زره مې معاش دی خو دوه ویشت زره افغانۍ په کې جوړیږي! هر چا خپله وکړه او د هر څومره اداري فساد وس به یې چې لرلو نو کاوه یې او دا عمل په یو عادت بدل شو خو له نیکه مرغه چې لسم ولسمشر د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو په کمیسیون کې روښتیا او پراخ اصلاحات رامنځ ته کړل. په ډېرو ادارو کې اوس گمارنه د وړتیا او آزادې سیالۍ له مخې ترسره کېږي. ټول ملکي کار کوونکي به بایومتریک شي، کار پرې روان دی. همدارنگه ۱۵۸ زره تنه د ملي اردو سرتېري بایو متریک شول. زموږ ډېرو چارواکو به لسم ولسمشر ته د نهم ولسمشر فکر کاوه او په تمه ؤ چې دغلا کولو او په خپل هېواد کې د پانگولو اجازه ورکړي، خو داسې ونه شول. د فساد د مخنیوي په موخه یې یوه ملي ستراتیژي جوړه کړه، چې لوړ رتبه چارواکي په کې محاکمه کېږي؛ ځکه چې د ټاکنیزې مبارزې بنسټیز ټکي یې د فساد له منځه وړل ؤ! په سلگونه نوي قاضیان وگمارل شول، چې په محاکمو او څارنوالیو کې د پام وړ اصلاحات رامنځ ته شول. ښه بیلگه یې ستره محکمه ده، چې پخوا د فساد ځاله بلل کېدله او اوس له پاکو ادارو څخه یوه اداره گڼل کېږي!

ښکلا بیا په خوښۍ وویل:

واه - واه! دا څومره لوی کار یې ترسره کړی دی، زه یې د پرتله کولو
وس نه لرم!

الماس سر وښور او خبرې یې پیل کړې:

په ملي دفاع وزارت کې ۱۲۵ د فساد دوسې چې په ۳۰۷ نفرو پورې
اړوند وې وڅېړل شوې، چې ۹۹ دوسې یې څارنوالۍ ته معرفي شوې.
همدارنگه د ملي دفاع وزارت په قرار داد پانډو کې له ۱۰ ملیارده افغانیو
څخه زیاتې افغانۍ وسپمول شوې او ۱۲۳ قراردادي شرکتونه په خپلو ژمنو کې
د پاتې راتلو له امله نقدي جریمه شول.

د ښکلا څېره بدله شوه له خولې یې اه ووت:

اه نهم ولسمشر خو قرار دادیان سم پرسولي وو!

الماس پرته له ځنډ د ښکلا خبره غبرگه کړه:

نو ځکه خو د هغه وخت ستاینه کوي او د دې وخت غندنه او په لسم

ولسمشر پسې سپکې سپورې وایي!

الماس بیا خپلو خبرو ته را وگرځیده:

د کورنیو چارو په وزارت کې هم ۱۰۷ ملیارده افغانۍ وسپمول شوې

او د اداري فساد ۲۶۲ قضیې وڅېړل شوې، چې د جنرالانو په گډون ۱۱۲ تنه
مفسدین د فساد په تور لوڼې څارنوالۍ ته معرفي شول.

الماس په خندا وویل:

په ځینو برخو کې هیڅ قوانین نه و او په ځینو برخو کې نیمگړي ول د

نهم ولسمشر واکمني وه، نو ځکه یې له درو کالو څخه را په دېخوا ۳۹۰ قوانین
تصویب او تعدیل کړل! د جزا، ښاروالۍ، کانونو، پترولیم او گاز نوي قوانین
جوړ شول!

تر ټولو جالبه خو دا وه، چې د کابل بانک له غلو سره يې د حساب خبره راپورته کړه. هغه غلا شوې پيسې، چې د نهم ولسمشر د واکمنۍ پر مهال تری تم شوې وې، نيمایي يې بېرته را وگرځول شوې!

تر ډېره بريده سيستمونه بايومتریک شول، چې په پارلماني ټاکنو کې هم له بايومتریک سيستم څخه گټه واخيستل شوه!

ښکلا پوښتنې ته خوله جوړه کړه، ويې پوښتل:

ټول ځوانان مو اروپا ته د تگ پر مهال د سمندرونو او نورو زور زیاتيو قرباني شول او وايي، چې خپل هېواد مو د بیکارۍ له امله خوشې کړ، دوی تر کومه بريده په حقه دي؟

د الماس تندي تريو شو، په تنده لهجه يې وويل:

هغه ځوانان مزې او چرچې غواړي! په دې ږنگ او لوټه لوټه افغانستان کې د اروپا خوبونه ويني! دولت تېر کال ۳۰ زره ملکي کارکوونکي وگمارل، چې دا بستونه د تيرو ۵ کلونو يعنې د نهم ولسمشر د واکمنۍ پر مهال خالي وو. د ۳۰ زره ځوانانو گمارنه عادي کار دی؟

آيا دا ځوانانو ته دکار موندنه نه ده؟!

همدارنگه تېر کال د ملکي خدمتونو په اډانه کې د ښځو گډون د ۵ سلنې په زیاتوالي سره ۲۷،۵ سلنې ته لوړ شو چې سړ کال به دا کچه ۳۰ سلنه شي!

د ښکلا په مخ کې وینه وتښتېدله ځان يې د يو ځوان په توگه خجالت گڼلو نو ځکه غلې وه.

الماس د پوښتنې په بڼه وويل:

نور څه وکړي؟

ښکلا همغسې غلې وه الماس بيا خبرې پيل کړې:

ځوانانو ته يې د ورزش په برخه کې قوانين رامنځ ته کړل. د ورزش د قانون مسوده چمتو شوه او په ٥١ مختلفو رشتو کې مريانو په فعاليت پيل وکړ. ٥٥٠ تنه ورزش کاران د فدراسيونونو د استازو په توگه وټاکل شول.

الماس غلی شو بيا يې د هغې صحنې کيسه را واخيسته چې پر تلویزيون يې ليدلې وه:

لسم ولسمشر د همدې ځوانانو له پاره د اسپايي المپيک د شورا له ريس سره ليدنه وکړه او د ورزش په برخه کې يې د خپلو ځوانانو ستونزې ورسره شريکې کړې. دا په خپله له ځوانانو سره مينه ده!

بنکلا بيا مسکې شوه د خبرې د بدلولو په موخه يې د پلار د خبرو لړۍ ماته کړه، ويې ويل:

فکر کوم چې د ځمکو غاصبين يې ونه ټکول، زموږ د کلي ملک پيرگل هم ٣٠٠ جريبه ځمکه غصب کړې ده او اوس پارلماني ټاکنو ته هم نومانده؟

الماس سترگې په چت کې ونيولې، د يو لوی اسويلي په بدرگه يې وويل:

يو پيرگل نه ؤ ډېر ځوانان مې ولېدل، چې په سلگونه نه؛ بلکې په زرگونه جريبه ځمکې يې غصب کړي دي او په دا تېرو پارلماني ټاکنو کې نوماندان هم ؤ. له نيکه مرغه چې يو يې هم بريالی نه شو! پارلمان مو يو ځوان پارلمان شو! له غاصبينو او کمشنکارانو څخه يې ملت وژغورلو!

له هغه پارلمان يې وژغورلو، چې د ټول هېواد اداره يې بې نظمه کړې وه!

بنکلا ؤپوښتل:

پلاره پارلمان خو قانون جوړوونکې قوه ده نو د هېواد اداره يې څنگه بې نظمه کړې وه؟

الماس په تنده لهجه ځواب ورکړ:
تاسو یې نه وینی، چې په هر ولایت کې لس کلن ریسان ریاستونه
کوي؟

ښکلا په دې خبره حیرانه شوه ویې پوښتل:
پلاره لس کلن ماشوم خو ریاست نه شي کولای، تاسو موخه څه ده؟
الماس وخنډل زیاته یې کړه:
لورې ماشومان نه یادوم، هغه ریسان یادوم چې لس کاله کېږي په
ریاست یې خپته اچولې. ولې قحط الرجال دی. په دې ټول افغانستان کې نور
څوک نه شته؟

ښکلا سر وښوراوه د پلار د خبرو لړۍ یې ماته کړه ویې پوښتل:
پلاره! په څه دلیل دوی لس کاله په ریاستونو خپته اچولي او نه
میري؟

الماس دا ځل په غصه وویل:
دې هر یو ریس د پارلمان د وکیل لمنه نیولې وه، یو هم په وړتیا نه دی
راغلی. په ټولټاکنو کې به هر ریس خپل نوماند ته کمپاین کولو. په هیڅ
صورت سره رسمي مامور باید دا کار ونه کړي، نو ځکه یې له ریاست شاهي
نظام جوړ دی.

ما په خپلو سترگو لېدلي، چې د پوهنې ریاستونه په دې کې ډېر دخیل
دي. په دې لسو کلونو کې هیڅ ځوان کوم ریاست ته لار ونه موندله، همدا
پخواني بریځي دي، چې له یو ریاست څخه بل ریاست ته تبدیلېږي را
تبدلېږي.

ښکلا په ډېرې ناهیلۍ وویل:
پلاره دا ریسان خو اوس هم په خپلو دندو دي؟

الماس لاسونه ؤمړل ويې ويل:

که دا ځل لسم ولسمشر په ټول ټاکنو کې بريالی شو نو د ټولو جرړې به راوباسي هيڅ پخوانی ريس به په خپل موقف کې پاتې نه شي، د دوی ټولو ټغر به ورټول کړي. د پوهنې رياستونه به له دې فاسدو چارواکو خلاص کړي. په هر صورت د ځمکو غصب خبرې ته راگرځم:

په دې وروستيو ۴ کلونو کې ۵۰۰ زره جريبه غصب شوې ځمکه بېرته راوگرځول شوه، همدارنگه د ۱۸۸۰۰ تنو غاصبينو نوملړ قضايي او عدليي اورگانونو ته ولېږل شو، چې د جرم په اثباتولو سره به هر غاصب تر لسو کلونو پورې د زندان تورو تمبو تر شا پروت وي!

په لغمان کې د قرغه يې ښارگوټی، په غزني کې سوداگريزې ساحې، په خوست کې د قلموال مینې ښارگوټی، په پروان کې د بيني ورسک ښارگوټی، په بلخ کې د قالين بافانو ښارگوټی، په جلال اباد کې د شيخ مصري ښارگوټی او په کابل کې سپينې نمرې دا ټول له غصب څخه وژغورل شول.

د ښکلا له خولې فرياد ووت:

اه خدايه دا خو ټول افغانستان غصب شوی!

الماس زياته کړه:

هو لورې هر چا د خپلې وسې مطابق چور کړی.

ښکلا غلې وه، په فکرونو کې ډوبه شوه يوه شېبه وروسته يې په ذهن کې د ښوونځي د ديني علومو ښوونکې څېره راوگرځيدله او د هغه، هغه خبره يې را ياد شوه، چې تل به يې په درسي ټولگي کې له لسم ولسمشر گيله کوله او ويل به يې: دې نظام علماؤ کرامو ته په دولت کې برخه نه ده ورکړې!

نو ښکلا هم همدا جمله را لنډه کړه، ويې پوښتل:

پلاره! علما کرام وايي، چې مور ته يې په دولت کې برخه نه ده را کړې،

آيا دوی رښتيا وايي؟

د الماس تندي تريو شو او رنگ يې هم توربخون شو په تنده لهجه يې وويل:

څه وکړي، ارگ ورته خوشی کړي؟

د ارگ چارې د دوی په غاړه کړي؟

د ارگ او ممبر تر منځ واټن يې صفر کړ. له ډېرو علماؤ سره يې يو شمېر ناستې وکړې او له علماؤ يې وغوښتل، چې د مخدره موادو او فساد په وړاندې له ممبره غبر اوچت کړي، په ايات او حديث خلک قانع کړي. په تېرو څلورو کلونو کې ئې په ۳۴ ولاياتو کې ۳۳۰ جماعتونه جوړ کړل، همدارنگه ۷۱۲ جماعتونه يې بيا و رغول او ۲۵۰ زره متر مربع فرش او جاينمازونه يې ورکړل، چې همدا اوس مهال په ۱۷ ولايتونو کې د جماعتونو د جوړولو ۶۰ سلنه پروژې تر کار لاندې دي.

علماوو څه وکړل؟

له کوم ممبر يې د مخدره توکو پر وړاندې غبر اوچت کړ؟

د دې خبرو په اوريدلو سره ښکلا ډېره حيرانه شوه وئې ويل:
څومره مضبوط ايمان لري! زه خو اوس په حقيقت وپوهيدم.

الماس د ښکلا په سترگو کې سترگې ونيولې ويې ويل:

لورې وخت به دې نوره هم په حقيقت وپوهوي.

الماس بيا د علماوو خبره را واخيسته ويې ويل:

د ۳۴ ولايتونو له علماؤ کرامو سره يې د ۳۴ لويو جامع جماعتونو ژمنه وکړه، چې کار پرې روان دی. د دې له پاره چې د علماؤ کرامو حقوقو ته پام وشي، ټول جماعتونه به د حج اوقافو له وزارت سره ثبت شي. تر اوسه ۴۶۳۶ جماعتونه ثبت شوي دي! د هر ثبت شوي جماعت د امام معاش دولت ورکوي.

علماوو ته ئې د سولې په برخه کې هم د پام وړ ارزښت ورکړو.
ښکلا په تصویر گوټې وهلې، یوه شېبه غلې وه، بیا یې سر پورته کړ،
ویې ویل:

- پلاره! زه د ټولنیزو رسنیو له لارې ډېری د هغو ټولګیو تصویرونه
وینم، چې ښوونکي خپل زده کوونکي د یوې ونې تر سیورې لاندې یا په یوه
کنډواله کې را ټول کړي وي او د تورې درې په ټټر د تباشیر په واسطه سپین
ټکي کاري! په دې برخه کې رڼا واچوې.

دې خبرې سره الماس په فکرونو کې ډوب شو او د هغه ښوونځي
یادونه وریاد شول، چې څو کاله وړاندې د باروتو لمبې ترې پورته شوې وې
او بیا یې زده کوونکو په انګرې کې تر سره لمر لاندې درس ویلو. له نیکه مرغه
چې اوس ښه ودانۍ لري. الماس فکرونو په مخه کړو او د ښوونځي تر انګرې
یې ورساوه.

خو ښکلا نور فکر کولو ته پرې نه ښود، بیا ئې پرې غبر کړ:

- پلاره څنگه غلی یې؟

د الماس له سترگو اوبښکې تویې شوې، په جر غبر یې وویل:

- زمور د کلي سوزیدلی ښوونځی مې را یاد شو، چې تورې سرې لمبې
ترې پورته کېدلې، مور یې سیل کاوه د اور مړ کېدو وس مونه لرلو. د هغه ۷ کلن
خیرن او خچن ماشوم اوبښکې او خیره مې را یاد شوه، چې سرې سترګې او بیر
سر زما په لوري را روان ؤ. په سره مخ یې رڼې رڼې اوبښکې روانې وې، له ما یې
وېوښتل:

کااا زمور ښوونځی چا وسوځولو؟

- له ما ځواب ورک ؤ. د ماشوم په بیر خیرن سر مې لاس کش کړ او

ومې ویل:

د وطن دښمنانو!

ماشوم بيا خوله خبرو ته جوړه كړه، ويې پوښتل:

- كاكاد وطن دښمنانو ښوونځي ويلي؟

ماشوم مې په ځان پسې را نږدې كړو ورته ومې ويل:

نه زويه!

ماشوم په ژرغوني غږ وويل:

نو ځكه داسې كارونه كوي؟!

د ښكلا په سترگو كې هم اوښكې را پيدا شوې، ځكه چې ښكلا هغه

وخت د همدې ښوونځي په پنځم ټولگي كې زده كړې كولې.

الماس د دې له پاره چې د ښكلا د سترگو اوښكې وچې كړي، نو د

هغې د پوښتنې په ځواب يې پيل وكړ:

- دوه كاله وړاندې ۸۸۴ ښوونځي او تعليمي مركزونه تاسيس شول.

د ۶۰۰۰ نويو ښوونځيو د ودانيو كار روان دی. ان شالله چې په ټول

هېواد كې به داسې ښوونځي پاتې نه شي چې ودانۍ به ونه لري.

الماس لنډه ساه واخيسته بيا يې وويل:

نه يواځې د ښوونځيو په كميت يې كار كړی بلكې كيفيت ته يې هم

خورا ډېر پام كړی، د بيلگې په توگه:

په اول وخت كې د ليسانس ښوونكو شمېر ۲۳ زره تنه ؤ خو دوه كاله

وروسته د ليسانس ښوونكو شمېر ۲۷،۵ زره تنو ته ورسیده.

ښكلا ډېره ښه حافظه لرله او د ټولگي اول نمره وه. په ټولو مضامينو

كې به يې ښې نمرې اخيستلې؛ خو د خپلې خوښې ځانگې په هكله يې له پلار

سره څه نه ؤ ويلي، ځكه پلار يې غوښتل چې ښكلا بايد په راتلونكې كې يوه

ښه مسلکي استاده شي؛ ليکن د ښكلا په زړه كې نور څه ؤ، غوښتل ئې چې

په راتلونكې كې يوه تكړه ډاكټره شي.

ښکلا به تل خپلو ټولگيوالو ته ويل:

زه غواړم چې طب پوهنځي ته بريالی شم، خو د کانکور له ازموينې ويريږم! ځکه زما پلار دومره پيسې نه لري، چې زه دې د کانکور په ازموينه کې د خپلې خوښې پوهنځي ته بريالی شم!

ټولگيوالو به يې هم تل دا شکايت کاوه، چې تېر کال هم د کانکور په ازموينه کې دا زمينه مساعده شوې وه، چې د پيسو په مقابل کې نفر پيدا کېږي، چې ستا پر ځای کښيني او ټولې پوښتنې درته حل کړي، ځکه هغه نفر د پوښتنو ځوابونه د کانکور له کميټې اخلي!

نو ښکلا هم دې خبرو څوړوله او کله ناکله به يې ويل:

- هسې ځان نه څوړوم، اکثریت لایق زده کوونکي په دې ازموينه کې پاتې کېږي، يا داسې پوهنځي ته يې ورکوي، چې هغه يې د خوښې وړ پوهنځي نه وي، نو ځکه يې له پلار وپوښتل:

- پلاره د کانکور په ازموينه کې به فساد له منځه یونسې؟

الماس وخنډل بيا يې وويل:

- واه! لورې تر اوسه نه يې خبره؟

ښکلا په بېړه وويل:

- نه پلاره له څه؟

الماس بيا وخنډیدو او ويې ويل:

ښه سمه ده نو واوړه:

پخوا به د ټولو زورواکو او شتمنو وگړو اولادونه چې ډېر تنبل به هم و، د خپلې خوښې پوهنځي ته بريالي کېدل، چې په علت خو يې هسې هم پوهيږي او د نيستمونو وگړو اولادونه به د لوړو نمرو په ترلاسه کولو سره بيا هم ناکام اعلانيدل، خو اوس د کانکور د ازموينې پروسه يې هم بايومټريک کړه، چې د گډون کوونکو نوم ليکنه به د بايومټريک له لارې ترسره کېږي. پوره رڼه

شوه. اوس هر څوک په خپل لياقت د بريا تر پولې رسيري! پخوا به هر زور واکې په خپل زوی په هر قيمت به چې ؤ، د حقوقو پوهنځی لوستلو آن په پوهنتونونو کې يې له اولادونو څخه نجونې محصيلينې په تکليف وې. په ورځ کې به يې شپاړس نجونو ته د مينې وړانديز کاوه، د درس په غم کې هيڅ نه ؤ او د استادانو زور هم نه پرې رسيدلو.

د ښکلا مخ له خوبنيو تک سور شو، په لوړ غبر يې وويل:

څومره ښه! اوس به هر زده کوونکی په خپله خپلې پوښتنې حل کوي!
الماس بيا په خبرو پيل وکړ:

د لسم ولسمشر د واکمنۍ په لومړي کال کې د کانکور دگړونوالو د ناکامۍ سلنه له ۴۵ څخه ۱۳ ته راټيټه شوه. يعنې وړاندي به د کانکور په ازموينه کې تقريباً نيمایي زده کوونکي ناکام اعلانيدل؛ خو له نيکه مرغه چې د تېر کال په ازموينه کې ۱۶۹،۵ زره تنو گډون کړی ؤ، چې له دې ډلې ئې ۱۴۷،۵ زره تنه گډونوال پوهنتونونو ته جذب شول.

دوه کاله وړاندي د کانکور ازموينه په هېواد کې د کانکور لومړنۍ ازموينه وه، چې ټولو هېوادوالو ته د منلو وړ وه.

الماس لاسونه وغځول د وجود شخي يې و ايستله، يوه شپه غلی ؤ بيا يې په خبرو پيل وکړ:

نه يواځې په ملکي پوهنتونونو کې د پام وړ اصلاحات راغلل بلکې د هېواد په هوايي پوهنتون کې ۳۰۰ تنه زده کړيالان په زده کړو بوخت شول او له ۲۰۰ تنو څخه زيات له هېواده د باندې په نورو هېوادونو کې په همدې برخه کې زده کړې کوي، چې دا هم د ملکي پوهنتونونو په جذب د پام وړ اغيزه کوي.

ښکلا د پلار خبرې غوڅې کړې ويې پوښتل:

فکر کوم په پوهنتونونو کې د استادانو د تقرر په برخه کې ځینې ستونزې شته لکه د ماستري نه لرل؟
الماس خبره ور غبرگه کړه:

نه لورې! په ډېرو پوهنتونو کې مور ډېر داسې استادان لرو، چې علمي سويه يې د انديښنې وړ ده، په واسطو گمارل شوي دي اوس يې رسميت اخیستی بله چاره نه لري، نو د هغوی له پاره لسم ولسمشر فرمان صادر کړ، چې د پوهنتونونو ټول استادان باید ماستري تر لاسه کړي او هغه څوک چې ماستري نه لري، باید په پوهنتون کې استاد نه شي. همدارنگه د استادانو شمېر له ۳۱۵۹ څخه ۵۵۸۲ ته لوړ شو.

د ښکلا له خولې د خوښۍ یو لوړ غږ ؤوت:

اه پلاره څومره ښه!

دا څومره ښه ولسمشر دی! په هره برخه کې يې یو څه کړي!

لسم ولسمشر نه بلکې تر ټولو غوره ولسمشر!! زه نه پوهیدم چې ځینې ځوانان ولې د زرکلن دعا ورته کوي؟ خو اوس وپوهیدلم!

د ښکلا مخ لکه انار سور واوښت او په غمبورو کې يې هم ژورې کندې جوړې شوې. یو فکر په مخه کړه چې د کانکور په ازموینه کې د طب پوهنځي ته بريالی شي او د لومړي سمسټر د درس لومړی ورځ يې وي، ټولگي ته د ننه شي، سپینه چینه يې په تن وي. طلايي وينستان يې په سپینه چینه خواره واره پراته وي سترگې يې شنې ځلېږي او ټول په خپلو چوکيو کښيني. د مسکا په نوم يوه استاده راشي او وړاندې تر دې چې په درس پيل وکړي، نو خپلو محصلينو ته وايي:

- د خپلې خوښې پوهنځي ته مو د برياليتوب مبارکي درته وایم!

الماس د ښکلا په وړانه لاس کېښود، وېې ويل:

لسم ولسمشر | ۵۷

تا ته وایم د خپلې خوښې پوهنځي ته مو د بريالیتوب مبارکي درته وایم!

ښکلا رابیداره شوه او په دې وپوهیدله، چې مبارکي مې پلار راکړه نه د مسکا په نوم استادې!

الماس هم لکه چې د ښکلا له زړه خبر ؤ نو ځکه یې وویل:
د تېر کال په پرتله روغتيايي مرکزونو ته لاس رسې ۸۷ سلنه زیات شوی دی چې په ټول هېواد کې ۲۴۰۰ روغتيايي مرکزونه لرو!

په خوست کې د شیخ زاید ۱۰۰ بستریز روغتون، پکتیا مرکز گردیز کې ۱۰۵ بستریز روغتون، بامیانو کې ۱۴۰ بستریز روغتون، په پنجشیر کې یواځې د ښځو له پاره ۱۲۰ بستریز روغتون، په سرپل کې ۱۰۰ بستریز روغتون او په کابل کې د سوري زړه د ناروغانو د تداوي له پاره ودانۍ جوړې شوې. یواځې د سرطاني ناروغیو د تداوي په برخه کې تقریباً ۳،۵ زره ناروغان تر درملنې لاندې نیول شوي دي، چې وړاندې به د عادي ناروغۍ د درملنې له پاره هم گاونډیو هېوادونو ته تللو.

الماس غاړه تازه کړه. یوه شیبه غلی شو، بیا یې وویل:

تر ټولو جالبه واوړه:

ښکلا د دې خبرې په اوریدلو سره غوږونه څک کړل. ښه متوجه شوه.

الماس خپلې خبرې وغځولې:

نهم ولسمشر به هغه طبقه خلکو ته چې پونده دی او په بانډو کې ژوند کوي د ژوند ټوله هستي او نیستي یې په یوه کېړدۍ کې راټوله کړي وي یواځې د ټول ټاکنو پر مهال د رایې ورکولو د حق خبرې کولې، نور یې ستونزې چانه لېدلې او نه یې اوریدلې، لیکن لسم ولسمشر د دې خلکو روغتیا ته پاملرنه تر

ټولو لومړيتوب وگڼلو هغه دې له ۵۰۰ زرو څخه زيات گرځنده کلينیکونه دې طبقې ته صحي خدمات وړاندې کوي.

ښکلا د روغتيايي خدماتو په اړه هم واوريدل، نو په خيالونو کې ډوبه شوه او داسې يې احساس کړه، چې گوندې د يوې شفاخانې سرطبيه شوه او په يوه رابلل شوې غونډه کې له خپل پرسونل سره خبرې کوي، چې د الماس د توخي غبر يې خيالي نړۍ دې وړې کړه.

بيا يې تصوير پورته کړ او د لسم ولسمشر تندي يې ښکل کړ، ويې

ويل:

پر مور خدای ﷻ لوی احسان کړی، چې لسم ولسمشر يې را په برخه

کړی دی.

الماس لاسونه وټورل او ځان يې خبرو ته جوړ کړ:

هو لورې دا د خدای ﷻ لوی احسان دی، چې مور يې د کورنۍ

جگړې د اتلانو له شره وژغورلو.

ښکلا تندي تريو شو ويې پوښتل:

پلاره! کورنۍ جگړه هم اتلان لري؟

د ښکلا پوښتنې الماس په غصه کړ نو ځکه يې وويل:

- په دې خاوره هغه څوک اتل دی چې وژل يې زده وي!

ښکلا سر وښوراوه، ويې ويل:

امممم وپوهيدم، رښتيا چې دا د کورنۍ جگړې اتلان دي.

الماس يوه شيبه غلی شو، بيا يې خپلې خبرې وغځولې:

هو لورې! دې اتلانو خو د افغانستان لوتې هم په پاکستان وپلورلې او

خپلو بادارانو ته وفادار پاتې شول. ټول موزيمونه يې چور کړل، د لاهور او اسلام

آباد موزيمونه يې پرې ډک کړل. خو لسم ولسمشر په هغه څه گوتې ووهلې،

چې د ملي لېوانو له ښکار پاتې او لږ زيانمن شوي ول.

په لومړنيو درو کلونو کې ۴۷ پروژې وې، چې بايد ترميم شي. له دې پروژو څخه ۳۵ موارد يې تکميل شوي دي، د دې پروژو لويې برخې د دارالامان مانې وه چې بيا ورغول شوه، په جلال اباد کې د غازي امان الله خان مقبره، د فخر افغان يعني د خان عبدالغفار خان مقبره او د جلال اباد د شاهي مانې بيا رغول ؤ، چې د خپلواکۍ سلمې کليزې پورې به د امني دورې ټول آثار ورغول شي.

الماس ژوره ساه واخيسته يوه شيبه غلې ؤ بيا يې وويل:

اه يو وخت ؤ چې د باميانو له بودا څخه خړې دورې پورته شوې. د بيم چل په گوليو لوتې لوتې شول او لوتې يې د گاونډي هېواد پاکستان ته لاړې چې په دې کار سره د باميانو سيمه بدرنگه شوه، ليکن لسم ولسمشر د باميانو سيمې ته بيا ښکلا راوړه. باميان د جنوبي اسيا هېوادونو د فرهنگي مرکز په نوم وټاکل شو!!

ښکلا په چورتونو کې د باميانو ولايت ته ورسیده، هلته يې د بودا په ځايونو سترگې ښخې کړې، له تورو سوړو پرته يې بل څه ونه لېدل. الماس پښه را ټوله کړه، خبرو ته يې خوله جوړه کړه، ويې ويل:

لورې!

ښکلا سترگې راپورته کړې ويې ويل:

اورم پلاره!

الماس د ښکلا په سترگو کې سترگې نيولې وې، ويې پوښتل:

چېرې چورتونو په مخه کړې وې؟

ښکلا خبره را لنډه کړه:

هسې د هېواد د امنيت په هکله مې فکر کاوه، چې ولې هره ورځ وژل

کېږو؟

د الماس په ذهن کې د بمې چاودنو تصویرونو تلل او راتلل پیل شول،
یوه شیبه غلی ؤ په سترگو کې یې اوبنکې ډنډ شوې او ویې ویل:
هره ورځ یې وینم چې بې شمیره هېوادوال مو وژل کېږي او لسم
ولسمشر یې هم ویني خو پوښتنه دا ده چې:

دا وژنې څوک کوي؟!

په دې وژنو کې د چالاس دی؟!

دا ټول مور او تاسو یو. که چېرې مور دا زمينه مساعده نه کړو، هیڅ
څوک مو نه شي وژلی! د نړۍ پر مخ مور یو باغیوره او با غیرته ملت یو هیڅ
څوک به دا جرئت و نه کړي چې مور ته په کږه سترگه هم وگوري!
په تېرو ۱۳ کلونو کې د زورواکۍ جزیرې جوړې شوې وې، تاسو یې
ویډیوگانې ونه لېدلې، چې د ملت کور یې په سپیو تلاشي کړ؟ د ملت د استازو
توهین یې وکړ!

د تلاشي په محل کې یې سرتېري په مرگ ؤ نه وهل؟!

تاسو ونه لېدل چې د موټر د تورو بنسټو د سپینولو پر وخت یې
سرتېري په څپړو ؤ وهل؟

له رسنیو مو ونه لېدل، چې د ولایت امپراتور ئې ځان بللو؟

همدارنگه په یو وخت کې په څو ولایتونو کې داسې والیان پیدا شول

چې ویل به ئې:

زه ولسمشر په رسمیت نه پیژنم!

خو لسم ولسمشر د زورواکانو هغه جزیرې درې وړې کړې، چې په
همدې چاودنو، وژنو، اختطاف او نورو فسادونو کې ئې لاس ؤ. امپراتوری یې
له منځه یوړې. د هېواد امنیت ټینګولو په موخه هغه کارونه وشول، چې وړاندې
نه ؤ شوي لکه:

تېر کال یو څلور کلن امنیتي پلان جوړ شو، چې تر راتلونکو پنځو کلونو پورې به د افغان کمانډو ځواکونو شمېر دوه برابره شي، هوايي ځواک به هم درې برابره شي، ۳۰۰ الوتکې به ولري، چې تر اوسه یې ۱۵۰ بلک هاک، ۵۵ د *MD۵۳۰F*، ۲۵ د *A۲۹* لیزري توغندي ویشتونکې او یو څو عدده بې پیلوټه الوتکې ترلاسه کړي دي.

همدارنگه تر پنځو راتلونکو کلونو پورې به ۳۶۰۰۰ سیمیزه اوردو جوړه شي.

وراندې به افسران د روابطو له مخې گمارل کېدل، چې دا پخپله د امنیت گډوډول ؤ لیکن اوس په امنیتي سکتور کې د گمارنې بورډ جوړ شو، چې افسران د ضوابطو له مخې گمارل کېږي نه د روابطو له مخې! د خیالي سرتېرو د مخنیوي له پاره ټول سرتېري بایو متریک شول او تېر کال ۲۰۰۰ زاړه افسران او جنرالان متقاعد شول چې پر ځای یې نوي ځوان مسلکي افسران وگمارل شول. وراندې به سرتېري په سنگرونو کې پراته ؤ، هیچا یې غم نه کاوه. اوس به د *Army Personnel Payment System* له لارې خپل معاشونه اخلي، چې کارونه یې تقریباً ۸۰ سلنه بشپړ شوي دي، چې دا هم د امنیت په ټینګښت د پام وړ اغېزه کوي.

د سرحدي ځواکونو د ښه اداره کېدلو په موخه نوموړي ځواکونه د کورنیو چارو وزارت څخه په ملي دفاع وزارت پورې اړوند شول.

امنیت مو له پخوا ډېر ښه شوی دی.

ښکلا د پلار خبره غبرگه کړه ویې ویل:

په نظامي برخه کې یې هم د پام وړ اصلاحات راوستلي دي!

الماس پرته له څه ویلو بیا په خبرو پیل وکړ:

افغانستان يې د دې وړ کړ چې له نورو هېوادونو او سازمانونو سره ښې اړیکې ولري، لکه: د ١٣ نړيوالو سازمانونو غړيتوب خپلول. ښکلا د سازمانونو په هکله معلومات نه لرل، د پوهولو په خاطر يې وويل:

د سازمانونو غړيتوب؟

الماس په وياړ خبرې پيل کړې:

هو لورې وایم يې:

په لومړي ځل مو د نړيوال گمرکاتو (WCO) سازمان غړيتوب ترلاسه کړ.

په دويم قدم کې مو د نړيوالې سوداگرۍ بانک (WTO) سازمان غړيتوب ترلاسه کړ.

په درېيم قدم مو د مخابراتو د ټولني يعنې RCC غړيتوب ترلاسه کړ.

په څلورم قدم کې مو د ISF غړيتوب ترلاسه کړ.

په پنځم قدم کې مو د نوبت وړ انرژي بين الملي مرکز (IRENA)

غړيتوب ترلاسه کړ او لسم ولسمشر په خپله يوه وينا کې وويل:

افغانستان د دې وړتيا لري چې ٣١٦ زره ميگا واټه بريښنا د اوبو، باد او

لمر له لارې توليد کړي.

د ښکلا په مخ کې د خوښۍ څرک را پيدا شو او له خولې يې ووت:

وا ه - واه! رښتيا چې لسم ولسمشر د دې تيارو ځلانده ډيوه ده!

الماس هم مسکې شو، خپلې خبرې يې اوږدې کړې:

په شپږم قدم کې مو د OGP غړيتوب ترلاسه کړ. د دې سازمان

غړيتوب سره موږ د خپل هېواد د نفتو او گازو د توليد په برخه کې گټه

اخيستلای شو.

لسم ولسمشر | ۶۳

په اوم قدم کې مو د اسيا زيربنايي پانگونې بانک (AIIB) غړيتوب ترلاسه کړ، چې د دې سازمان موخه په اسيايي هېوادونو کې د زيربنايي پروژو مالي ملاتړ دی.

په اتم قدم کې مو د لويو بندونو کميسيون (ICOLD) غړيتوب ترلاسه کړ. د دې سازمان په غړيتوب سره به مور خپلې اوبه مدیریت کړو. په نهم قدم کې مو د نړۍ د بناري حکومتوالی سازمان (GC) غړيتوب ترلاسه کړ.

په لسم قدم مو د اوبو سازمان (IWA) غړيتوب ترلاسه کړ. په يوولسم قدم کې مو د کرکټ نړيوالې شورا (ICC) غړيتوب ترلاسه کړ.

بنکلا بيا د الماس خبرې پرې کړې، په خورا حيرانتيا يې وپوښتل: اه تر اوسه مو د کرکټ نړيوالې شورا غړيتوب نه لرلو؟ الماس پرته له څه ويلو لنډ وويل: نه!

بنکلا شونډې بوڅې کړې بيا يې وويل: بس نو د نهم ولسمشر واکمني وه.

الماس بيا په خبرو پيل وکړ:

په دولسم قدم کې مو د الکتروني حکومتوالی سازمان (WeGO) غړيتوب ترلاسه کړ.

په ديارلسم قدم کې مو د بشر حقوقو ټولني سازمان (UNHRC) غړيتوب ترلاسه کړ.

د بنکلا د تندي پوستکي گونځې وکړې، ويې ويل:

پلاره! نو دا خلک ولې شکایت کوي، هره ورځ يې له رسنيو وینو چې، بد رد وايي او د لسم ولسمشر په لاسته راوړنو ولې خاورې اړوي او منکر دي؟! د الماس په تندي خولې راماتې وې، تور واوښتلو، ويې ويل:

گوره لورې! همدې پردي پالو په برېښنايي پیژند پانو کې پر اسلامیت او افغانیت خاورې اړولې، هم له اسلامیت منکر شول او هم له افغانیت؛ نو د لسم ولسمشر له لاسته راوړنو څخه منکر کېدل او خاورې پرې اړول خو دومره لویه خبره نه ده!

په یوې پسې بله رایادېرې، همدا لسم ولسمشر ؤ چې د برېښنايي پیژند پانو وېش ته یې زمینه مساعده کړه او د ویش لړۍ یې پیل شوه. اوس یواځې په کابل پورې اړوند دی، چې تر اوسه یې ۱۰۰ زره کسانو ته برېښنايي پیژند پانې ویشلي دي او درې برابره نورو کسانو فورمونه اخیستي دي.

د پاسپورټ د ویش لړۍ چې وړاندې به مو په دوه میاشتو کې یو پاسپورټ نه شو تر لاسه کولای او د پاسپورټ د ریاست مخ ته به د کمیشنکارانو شین غورځی ؤ، لیکن اوس یې ټول وینو، چې په دوه ورځو کې پاسپورټ اخیستل کېږي او په نوم کمیشنکار نشته او د پاسپورټ په ریاست کې د پام وړ اصلاحات راغلي دي.

ښکلا ته هغه وخت ور یاد شو چې مور او پلار یې ناروغ ؤ. د پاکستان هېواد ته په تداوي پسې تلل. د پاسپورټ د اخیستلو پر مهال له ډېرو ستونزو سره مخ ؤ، د پاسپورټ په اخیستلو ونه توانیدل. یو کمیشنکار ورته وویل چې په ۸ ورځو کې به یې درته واخلم درې سوه ډالره لگښت پرې کېږي! خو الماس دې معاملې ته زړه ښه نه کړ. د سیمې یو ډاکټر یې غوره وبللو.

ښکلا یوه شیبه غلې وه بیا یې ناڅاپه خوښي وښودله ويې ويل:

واه - واه دا څومره ښه ده!

الماس بیا خپلې خبرې وغځولې:

د تېر کال د کب نهمه نيټه يې د سرتېرو په نوم ياده کړه، چې د دې ورځې په نومولو سره يې د سرتېرو مورال نور هم غښتلی کړ او د سرتېرو له فکر او خيال څخه دا خبرې لرې شوې، چې ويل به يې:

د هغه ملت ساتنه کوو، چې په ساتنه نه ارزوي!!

لسم ولسمشر خپل پوځ ته د "تومو" خبره وکړه:

ښه روزل شوی وسلوال پوځ غره ته نه وايي چې ولې لوړ يې؟ يا په کې دره پيدا کوي يا يې څنگ کې د تېرېدو لار لټوي او که نه شو نو سوری کوي يې!

الماس يو سوډاسويلی ويوست، ويې ويل:

تر ټولو دردوونکې دا ده چې هېواد مو د يتيمانو او کونډو ځاله ده نو ځکه لسم ولسمشر د بې سرپرسته ماشومانو د ساتلو او روزلو له پاره په منظم ډول ٦٣ خصوصي او دولتي روزنتونونه جوړ کړل. همدارنگه ٢١٨٤ تنه بې موره او بې پلاره ماشومان د کفالت ایتام برنامې څخه برخمن شول.

د دې خبرې په اوریدلو سره د ښکلا له سترگو اوښکې توښې شوې، ځکه يو کال وړاندې ښکلا هم د مور له مينې بې برخې شوې وه.

الماس چې د ښکلا اوښکې ولېدې ژر ئې خبره بدله کړه، ويې ويل:

لسم ولسمشر ته يوه ډېره بده حکومتوالي په ميراث ور پاتې وه؛ نو ځکه

خو بې وويل:

خبره دا نه ده چې ماته څه په ميراث را پاتې دي؟ دا قضاوت به تاريخ وکړي چې ما دې ميراث ته څومره بدلون ورکړ! په هره بيه چې وي دا ميراث به راتلونکو ته په يو ښه ميراث بدلوم!

ښکلا خپلې اوبښکې پاکې کړې. يوه شيبه غلې وه او د هغه ښوونکي کېسه ورياده شوه، چې په يوه بمي چاودنه کې تپي شوی ؤ او صنف ته په لکړو روان ؤ، نو ځکه يې د سولې په هکله داسې ؤپوښتل:

پلاره لسم ولسمشر به مو له سولې برخمن نه کړي؟

الماس ژبه په شونډو تېره کړه، ويې ويل:

د سولې په هکله يې ډېرې هلې ځلې وکړې او کوي يې د بيلگې په

توگه:

د کورنۍ، سمه ييزې او نړيوالې اجماع رامنځته کول.

د حزب اسلامي سره بين الافغاني مذاکرات په برياليتوب سره ترسره

کول، چې په پايله کې دا په څلويښت کلنه جگړه کې لومړی ځل ؤ، چې يوه مخالفه ډله د جگړې پر ځای په سياسي مبارزې پيل وکړي!!

په کابل کې د درو زرو تنو علماوو له لوري روانه جگړه ناروا وبلل

شوه، چې دا هم د سولې په برخه کې اړين گام ؤ.

د ۳۳ هېوادونو د استازو په گډون په يوه ناسته کې بيا هم روانه جگړه

يوه ناروا جگړه وبلل شوه.

بيا يې هم زړه صبر نه شو د کعبې له امام يې غوښتنه وکړه چې د حق

فتوای ورکړي تر څو تور له سپين جلا شي.

د کعبې امام هم دا روانه جگړه ناروا وبلله، چې د سولې په بهير کې

يې يوه اغيزمنه فتوای بللی شو.

په اندونيزيا او ازبکستان کې د سولې په هکله کنفرانسونه داير شول،

چې د سولې په راوستلو کې خورا اړين ؤ.

په کوچني اختر کې دوه اړخيز درې ورځنی اوربند وشو، چې په ټول

هېواد کې د امن څپې خورې وې او په دې ۴۰ کلونو کې تر اوسه داسې اوربند

نه ؤ اعلان شوی!

بالاخره لسم ولسمشر مخالفينو ته وويل:

هر ځای چې ستاسو خوښ وي په همغه ځای کې درسره کښينم!!

ښکلا د پلار خبرو کې را ولوېده، ويې ويل:

نو دا مخالفين څه غواړي؟

الماس لنډ وويل:

سياسي ویش!

د دې خبرې په اوریدلو سره ښکلا تکان وخور و یې پوښتل:

څنگه سياسي وېش؟

د الماس تندي بيا گونځې وکړې، ويي ويل:

په دوه زره څوارلسم کال کې د قدرت لېږد تر څنگ د لس زره

خارجي سرتېرو په وتلو سره امنيتي مسوليت په بشپړه توگه افغان ځواکونو ته

ولېږدول شو، چې دښمن له دې فرصت څخه په گټې اخیستنې سره جگړې ته

زور ورکړ او غوښتل یې چې له ۳۴ ولایتونو څخه لږ تر لږه ۱۷ ولایته تر خپل

کنټرول لاندې راولي او هېواد په دوو سياسي برخو وویشل شي؛ لیکن لسم

ولسمشر دا کال د بقا د کال په نوم ونومولو. امنيتي ځواکونه مو په دې بريالي

شول چې جگړه مدیریت کړي او همدا د جگړې مدیریت ؤ، چې هېواد یې له

سياسي جغرافيو ویش وژغورلو.

د ښکلا په مخ کې بيا وينه ورکه شوه، ژپړ مخ یې نیولی ؤ، په خواره

ژبه یې وويل:

په رښتیا چې له ولس سره مينه لري!

بيا یې په تصویر کې سترگې ښخې کړې او ويې پوښتل:

پلاره! د لسم ولسمشر او ولس ترمنځ واټن به هم په کمېدو وي که

څنگه؟

الماس د لاسو له گوتو ټکا و ایستله او بیا یې خوله خبرو ته جوړه کړه: لسم ولسمشر د ارگ دروازه د افغانستان د خلکو د مختلفو قشرونو پر مخ پرانیستلې ده. د هغه ارگ دروازه یادوم، چې د نهم ولسمشر د واکمنۍ پر مهال تړلې وه.

مور او تاسو یې هره ورځ تصویرونه د ټولیزو رسینو له لارې وینو، چې لسم ولسمشر ته زموږ خویندې، ځوانان، محصلین، د مدني ټولنو غړي، ورزش کاران، هنرمندان او کارگران د خپلو ستونزو د حل په موخه تر ولسمشریزې ماڼۍ رسیري!

ښکلا بیا د پلار خبرې غوڅې کړې، ویې پوښتل: پلاره لکه څومره چې ځوانانو ته لسم ولسمشر ښاغلی دی آیا لسم ولسمشر هم پر ځوانانو همدومره باور لري؟ الماس سر وښوراوه، زیاته یې کړه: لسم ولسمشر هغه ولسمشر دی چې د یوې وینا پر مهال یې په زغرده وویل:

نور قدرت ځوانانو ته لیردوم! د هېواد مشري هغه نسل ته په امانت ډول سپارم چې په ۹۰ مه لسیزه کې را لوی شوی او زما د هېواد اکثریت تشکیلوي! تر څو یو نسلي بدلون رامنځ ته شي. اوس ځوانان په هره برخه کې پیاوړي شوي دي.

لسم ولسمشر په خپل ملت ډېر ډاډه دی او په یوه بله وینا کې یې وویل: اوس دا هغه پخوانی ملت نه دی چې غازي امان الله خان یې دې ته اړ کړ چې هېواد پریري.

د ښکلا په مخ کې بیا سورخي پیدا شوه او د لسم ولسمشر سیاست خوند ورکړ نو ځکه یې وپوښتل:

پلاره! لسم ولسمشر د چا په لار روان دی؟

الماس ژوره ساه واخيسته په لړزيدلي غږ يې وويل:
د هغه غازي په لار روان دی چې همدې پردیپالو دې ته اړ کړ، ترڅو
خپل هېواد پرېږدي او په پردي هېواد کې د ژوند د اړتياوو پوره کولو له پاره د
لرگيو د اړه کولو په يو ماشين کې په ورځني مزد کار پيل کړي!
د ښکلا تندي گونځې وکړې، په خورا حيرانتيا يې وپوښتل:
پلاره! دا غازي څوک ؤ؟

الماس بيا ساه واخيستله او په ټيټ غږ يې وويل:
لورې! غازي امان الله خان يادوم!
د ښکلا له سترگو اوبنکې توښې شوې، سلگۍ ونيوله.
ښکلا فکر په مخه کړه، د وخت شاه يې په پردي ملک کې خر پر لېده!
الماس هم د ښکلا له سلگيو اغيزمن شو.

پلار او لور دواړه يوه شېبه غلي وو بيا الماس په خبرو پيل وکړ:
لسم ولسمشر په ولسمشريزې ماڼۍ کې گرځيدلو، چې د غازي امان
الله خان په کاري ميز يې سترگې خښې شوې. په وينا يې ميز ورغول شو چې
اوس يې کاري ميز دی او يو ډول ډاډ ورکوي! او هغه څوکۍ چې غازي امان
الله خان پرې کيناستلو له گدامه را وايستله او په خپل دفتر کې يې کېښودله.
شهزادگۍ هنديه د غازي امان الله خان لور، چې کله له لسم ولسمشر
سره لېدنه کوله د لېدنې پر مهال يې د خپل پلار په کاري ميز سترگې ښخې
شوې، د ميز تر شا کيناستله، د پلار واکمني ور ياده شوه. ميز يې ښکل کړ!!

لسم ولسمشر په خپله وينا کې وويل:
زه د غازي امان الله خان نيمگړی فصل بشپړوم!
په لنډه توگه يې وایم:

همدا لسم ولسمشر به يو پورورۍ افغانستان په غني افغانستان بدل
کړي!!

همدا لسم ولسمشر به وي چې د ملي ليوانو سره به د تېرو څلويښتو
کلونو حساب وکړي!!

له بده مرغه چې مور لسم ولسمشر نه پيژنو، نو ځکه نړيوالو پر مور
عجيب نوم ايښی:

بد مرغه ولسمشر!

نيک مرغه ملت!

د بد مرغه ولسمشر نوم په ښکلا ښه ونه لگېدلو په خواشيني يې
وېوښتل:

پلاره! بد مرغه ولسمشر؟

الماس توخې واخيست، له جيب يې رومال را وکارلو. د رومال يوه
څنډه يې پر شونډو تېره کړه، بيا يې وويل:
هو لورې!

بد مرغه ولسمشر ځکه دی چې يو ويده ملت ور له غاړې دی. تر اوسه
يې نه دی درک کړی تل په منفي تبليغاتو پسې سر گرځوي. که ورته وويل شي
چې غور دې سپي يووړ نو خپل غور نه ويني په سپي پسې منډې وهي.

الماس د سر په وينتانو لاس تېر کړ بيا يې وويل:

ملت ځکه نیک مرغه دی، چې داسې يو ولسمشر يې په نصيب شوی
دی چې په ټوله نړۍ کې يې ساری نه لېدل کېږي!

ښکلا غلې وه الماس خبرې اوږدې کړې:

نړيوالو لسم ولسمشر هغه وخت وپيژندلو، کله چې په دوه زره لسم
کال کې د فارين پاليسي په نوم يوې مشهورې امريکايي مجلې د سلو هغو
کسانو نوملړ خپور کړ، چې په نړۍ کې بريالي کسان بلل کېدل. په دې نوملړ

کې زموږ لسم ولسمشر شلم ځای خپل کړی ؤ، چې د نړۍ شلم متفکر لقب يې ورکړو!

په دوه زره ديارلسم کال کې د پراسپيکت په نوم بلې مشهورې مجلې ټولپوښتنه وکړه. په دې ټولپوښتنه کې د سلو هېوادونو څخه لس زرو کسانو برخه اخيستې وه. په پايله کې د سلو کسانو نوملړ يې خپور کړ، چې د اکسفورډ پوهنتون استاد ريچارد واکين لومړی مقام، لسم ولسمشر دويم مقام خپل کړ او د هاروارډ پوهنتون استاد پروفیسور واستيفن پنکر درېيم ځای وگاټه. نو په همدې نوملړ کې لسم ولسمشر ته د دويم متفکر لقب ورکړل شو!

ښکلا د تصوير په ښېنه د ټيکري پيڅه کش کړه د تصوير ښېنه رڼه وځليدله او بيا يې شونډې خلاصې کړې وې ويل:

کاش چې بابا موږ ويده نه وای !!

کاش چې ستا په قدر پوهيدلی !!

ښکلا بيا د پلار په لورې سترگې وغړولې او له پلار يې وپوښتل: پلاره لسم ولسمشر خو په ډېر کم وخت کې افغانستان د نړيوالو سيال کړ او له خپلو ژمنو يې ډېر څه وکړل. آيا راتلونکي به يې څنگه وي، شونې ده چې په راتلونکي کې يې تصوير په سېکه کې چاپ شي؟؟

الماس په غصه شو وې ويل:

دا پردي پال ډېر بل ډول خلک دي، تا تر اوسه تاريخ سم نه دی لوستلی! سيد جمال الدين افغان د خپل هېواد په گډون د گاونډيو هېوادونو سياسي، ټولنيز او اقتصادي حالات و ارزول، غوښتل يې اسلامي هېوادونه او په ځانگړې ډول افغانستان د پرنګيانو له استعماري ولکې وژغوري. له همدې امله په ډېره بېره خپل هېواد ته را وگرځيده، په دې وخت کې د افغانستان پاچا امير دوست محمد خان ؤ. د افغانستان ژغورل د سيد جمال الدين افغان ورکېدل

شول. سيد جمال الدين افغان د هېواد پرېښودلو ته اړ شو، د هېواد پرېښودلو
څخه وړاندې يې د وخت پاچا ته په دې تورو ټينگار وکړ:

د افغانستان سياسي خپلواکۍ اعلان، د کابينې جوړښت، د ملي اردو
تنظيم، د ملي ژبې "پښتو" بډاينه، د ښوونځيو جوړونه، د سرکونو جوړونه، پستي
او مخابراتي اسانتياوې او داسې نورو ټکو ته بايد پوره پام وشي!

نو سيد جمال الدين افغان خو افغانستان ژغورلو، ولې يې د هېواد
پرېښودلو ته اړ کړ؟

په ژوندون يې له خپل هېواده مرور کړ او په مړينه يې بيا کوکې وهلې
او هډوکي يې د ترکيې له هېواده راوړل!!

غازي امان الله خان هم په لومړۍ وينا کې خپله خپلواکي اعلان کړه
او ويې ويل:

زه خپل ځان او خپل هېواد آزاد گڼم تر دې وروسته به زما هېواد د نړۍ
د نورو هېوادونو په څېر آزاد وي او هيڅ خارجي قدرت ته به اجازه ور نه کړم،
چې د سر ويسته په اندازه د افغانستان په داخلي چارو کې مداخله وکړي.

د دې خبرې په پای کې يې خپله توره را وايستله، ويې ويل:

که مداخله يې وکړه نو په دې توره به يې سر له تنې غوڅ کړم!

خو افغانانو څه وکړل؟!

د بغدادی پير په نوم د يو انگریز ملا يې وتړله چې اصل نوم يې ډيوډ
جونز ؤ. د دهغه غازي دولت يې پرې رانسکور کړ، چې مصطفی کمال اتاترک
يې په دې درناوی کاوه، چې په اسیايي هېوادونو کې يې د انگریز سر ټيټ
کړی!

په ژوندون يې دې ته اړ کړ، چې د خپلو هېواد والو د وینو تویول ونه

ویني، له خپل هېواده مرور شو، لیکن اوس يې د خپلواکۍ کلزيې لمانځي!!

شهید ډاکټر نجیب هم همدې پردې پالو ته ډېرې ننوتې وکړې او ان له قدرت هم تیر شو، خو دې پردې پالو د پردیو په لمسون او د پردیو په لاس د آریانا په څلور لاري کې را څوړند کړ! اوس یې ویډیویي خبرې اوري. هر څوک دا خبره کوي، چې لوی انسان مو په خپله له منځه یووړ!
نو هغه خبره مې را یاده شوه چې یو پوه ویلي دي:
افغان پوهان یا دې ته اړ کېږي چې خپل وطن پریردي او یا دا چې وژل کېږي!!

د ښکلا په ژبه بې اختیاره دا خبره راغله:
له نن وروسته به افغان پوهان نه وژل کېږي او نه به دې ته اړ کېږي چې هېواد پریردي!

ښکلا له ځایه پورته شوه په چیغو چیغو یې وژړل. تصویر یې په ټټر پسې جوخت ونیولو په دروازه کې یې داسې یوه ناره وکړه:

دا غني زما غني
دا د ټول ملت غني
دا د پرمختگ غني!!
دا د پرمختگ غني!!

درنو لوستونکو!!

خپلې نيکې مشورې مو په لاندې ادرسونو راسره شريکولی شئ:

د موبيل شمېرې: ٠٧٧٢٠٢٨٠٥٥ — ٠٧٩٣٤٢٨٦٣٥

فېسبوک پاڼه: *Noorullah Sultanzouy*

ايمل ادرس: *noorullahsultanzoy@gmail.com*

واټس اپ شمېره: ٠٧٧٢٠٢٨٠٥٥

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**